

406 Μουσικών Σπουδών Θεσσαλονίκης

Σκοπός

Σκοπός του Τμήματος είναι να αναδείξει ικανούς επιστήμονες, ώστε να ασχοληθούν με τη Μουσικολογία, τη μουσικολογική έρευνα και την προώθηση της μουσικής εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Διάρκεια & Περιεχόμενο Σπουδών

Η διάρκεια σπουδών είναι 10 εξάμηνα. Τα μαθήματα κάθε έτους διδάσκονται σε 2 εξάμηνα και διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλογής, διαρθρώνονται δε με βάση το πρόγραμμα σπουδών κάθε Τμήματος. Οι εξετάσεις διενεργούνται 3 φορές το χρόνο. Ο χαρακτήρας των σπουδών του Τμήματος προϋποθέτει την συστηματική παρακολούθηση των μαθημάτων.

Επαγγελματικές Διέξοδοι

Οι πτυχιούχοι μπορούν να καλύψουν θέσεις εργασίας σε τομείς ανάλογους με τις σπουδές και την εξειδίκευσή τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μπορούν να απασχοληθούν στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα ως: μουσικολόγοι, στην Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, σύμβουλοι μουσικών οργανισμών, σε κέντρα ερευνών, ωδεία, στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, μουσικοκριτικοί στα Μ.Μ.Ε, παραγωγοί μουσικών εκπομπών, ελεύθεροι επαγγελματίες.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Με τη σημερινή διάρθρωσή του το Τμήμα Μουσικών Σπουδών αποβλέπει στην παροχή εκπαίδευσης ανώτατης βαθμίδας στους κλάδους της Μουσικολογίας, της Μουσικής Παιδαγωγικής και της Σύνθεσης.

Η Μουσικολογία ως σύγχρονος κλάδος πανεπιστημιακών σπουδών διαμορφώθηκε προς το τέλος του περασμένου αιώνα και θεωρήθηκε ως μία κυρίως ιστορική επιστήμη με σημαντικούς ειδικούς κλάδους, οι οποίοι έχουν μόνο έμμεση ή και δεν έχουν καμία σχέση με τις ιστορικές μεθόδους εξέτασης του αντικειμένου τους. Σήμερα γίνεται γενικά παραδεκτή η διαίρεση της μουσικολογίας σε τρεις μεγάλους κλάδους:

- α) Ιστορική μουσικολογία
- β) Συστηματική μουσικολογία
- γ) Εθνομουσικολογία - Μουσική λαογραφία.

Αν και καθένας απ' αυτούς τους κλάδους έχει πολλές επιμέρους υποδιαίρεσεις, στην πλειοψηφία των πανεπιστημιακών ή άλλων ανωτάτων σχολών της Ευρώπης και της Β. Αμερικής τουλάχιστον, η Μουσικολογία αποτελεί ενιαίο κλάδο σπουδών, όπου κυριαρχεί η Ιστορική Μουσικολογία. Αυτό δεν έχει σχέση μόνο με την εξελικτική πορεία των ειδικών κλάδων της μουσικολογίας - δηλαδή το γεγονός, ότι η αυτοτέλειά τους σε σχέση με την ιστορική μουσικολογία ήταν για πολύ καιρό αμφισβητήσιμη, όπως επίσης και το γεγονός ότι πολλοί από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της συστηματικής μουσικολογίας και της εθνομουσικολογίας προέρχονται σήμερα ακόμα από τον χώρο της ιστορικής μουσικολογίας και με το πεδίο δραστηριοτήτων, που προσφέρονται σ' ένα νέο μουσικολόγο - αλλά και με την επικρατούσα διεθνώς στη μουσικολογία αντίληψη για τον ενιαίο χαρακτήρα της επιστήμης και τη σχέση μεταξύ των επιμέρους κλάδων της.

Η Μουσική Παιδαγωγική είναι ο κλάδος εφαρμοσμένης μουσικολογίας που ασχολείται με τα προβλήματα εκμάθησης και διδασκαλίας της μουσικής.

Στη διαμόρφωση της Μουσικολογίας για πρώτη φορά στην Ελλάδα ως ιδιαίτερου πανεπιστημιακού κλάδου σπουδών πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρακάτω παράγοντες:

- α) οι διεθνώς κυρίαρχες απόψεις για το περιεχόμενο της μουσικολογίας ως επιστήμης και αντίστοιχα ως κλάδου πανεπιστημιακών σπουδών,
- β) οι ιδιαίτερες ανάγκες και τα προβλήματα της ελληνικής μουσικής πραγματικότητας,

γ) οι δυνατότητες του Τμήματος Μουσικών Σπουδών σήμερα και στο άμεσο μέλλον.

Μία από τις πρώτες ανάγκες, που πρέπει να αντιμετωπίσει ένα πανεπιστημιακό τμήμα μουσικών σπουδών στην Ελλάδα, είναι η καθιέρωση και ανάπτυξη της Μουσικής Παιδαγωγικής ως εφαρμοσμένου κλάδου της μουσικολογίας με σκοπό την εκπαίδευση μουσικοπαιδαγωγών-καθηγητών μουσικής για την στελέχωση των σχολείων γενικής εκπαίδευσης και μουσικοπαιδαγωγών-ερευνητών για την κάλυψη των αναγκών της ανώτατης εκπαίδευσης (π.χ. στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, που έχουν ιδρυθεί σε διάφορα πανεπιστήμια), καθώς επίσης και με σκοπό την προώθηση της μουσικοπαιδαγωγικής έρευνας τόσο στο χώρο της γενικής εκπαίδευσης όσο και στο χώρο της μουσικοπαιδαγωγικής εκπαίδευσης.

Με τη Σύνθεση ως κατεύθυνση σπουδών αναγραφόμενη στο πτυχίο, το Τμήμα Μουσικών Σπουδών επεκτείνει την εκπαιδευτική δραστηριότητά του στους κλάδους της σύνθεσης και των θεωρητικών της μουσικής προσφέροντας στους κλάδους αυτούς σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου. Οι σπουδές αυτές απευθύνονται σε φοιτητές/φοιτήτριες που αφενός έχουν τα απαιτούμενα προσόντα για ειδικές και ολοκληρωμένες πανεπιστημιακές σπουδές σύνθεσης και αφετέρου έχουν ειδικό ενδιαφέρον και ικανότητες για ολοκληρωμένη κατάρτισή τους στα προχωρημένα θεωρητικά της μουσικής.

Τα μαθήματα της ενιαίας μέχρι σήμερα κατεύθυνσης Μουσικολογίας και Μουσικοπαιδαγωγικής, καθώς και τα κοινά με αυτή μαθήματα της κατεύθυνσης Σύνθεσης εντάσσονται με βάση διάφορα κοινά γνωρίσματα σε 5 κύκλους. Οι κύκλοι αυτοί είναι:

ΓΕΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εδώ εντάσσονται τα άσχετα με το συνολικό γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος γνωστικά αντικείμενα-μαθήματα, τα οποία θα πρέπει να προσφέρονται σε φοιτητές του Τμήματος είτε σε συνδιδασκαλία είτε κατ' αποκλειστικότητα.

ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εδώ εντάσσονται γνωστικά αντικείμενα-μαθήματα, που αποτελούν κλάδους της μουσικολογίας, διατυπωμένα με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στις πρακτικές ανάγκες και δυνατότητες του Τμήματος.

ΜΟΥΣΙΚΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εδώ εντάσσονται γνωστικά αντικείμενα-μαθήματα, που ανήκουν στη μουσική παιδαγωγική ως εφαρμοσμένο κλάδο της μουσικολογίας.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Εδώ εντάσσονται μαθήματα από τον χώρο της θεωρίας και πράξης της μουσικής, τα οποία αποσκοπούν στη διεύρυνση των καλλιτεχνικών μουσικών γνώσεων και την ανάπτυξη αντίστοιχων ψυχοκινητικών δεξιοτήτων.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Εδώ εντάσσονται απαραίτητες διαδικασίες πρακτικής εξάσκησης σε ορισμένα αντικείμενα-μαθήματα ή και στο σύνολο των σπουδών, που δεν μπορούν να χωρέσουν στα οργανωτικά πλαίσια του 3ωρου εξαμηνιαίου μαθήματος ή δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης.

Τα μαθήματα που αφορούν αποκλειστικά την κατεύθυνση Σύνθεσης αποτελούν, από πλευράς γενικών γνωρισμάτων, μια ενότητα

Μαθήματα

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Εισαγωγή στη μουσικολογία
2. Γενική επισκόπηση ιστορίας της μουσικής I
3. Γενική επισκόπηση ιστορίας της μουσικής II
4. Εισαγωγή στη μορφολογία και ανάλυση της μουσικής

5. Εισαγωγή στην εθνομουσικολογία και μουσική λαογραφία
 6. Εισαγωγή στην ελληνική δημοτική μουσική
 7. Νεοελληνική μουσική (γενική ιστορική επισκόπηση)
 8. Στοιχεία οργανογνωσίας (με γνώση και ανάγνωση παρτιτούρας)
 9. Εισαγωγή στη μουσική ακουστική I
 10. Εισαγωγή στη μουσική ακουστική II
 11. Εργαστήριο μουσικής τεχνολογίας (εργαστήριο)
 12. Ιστορία και μορφολογία βυζαντινής και μεταβυζαντινής μουσικής
 13. Εισαγωγή στη βυζαντινή μουσική
 14. Εισαγωγή στην μουσική παιδαγωγική
 - 15-18. Καλλιέργεια ακοής και σολφέζ I, II, III, IV (άσκηση)
 19. Αρμονία I (άσκηση)
 20. Αρμονία II (άσκηση)
 21. Στοιχεία αντίστιξης (άσκηση)
 22. Στοιχεία τεχνικής φούγκας (άσκηση)
 23. Αρμονική και μορφολογική ανάλυση I (άσκηση)
 24. Αρμονική και μορφολογική ανάλυση II (άσκηση)
 25. Πιάνο (αρμονία, συνοδεία) I (άσκηση)
 26. Πιάνο (αρμονία, συνοδεία) II (άσκηση)
 27. Πιάνο (αρμονία, συνοδεία) III (άσκηση)
 28. Πιάνο (αρμονία, συνοδεία) IV (άσκηση)
 29. Βυζαντινή μουσική I (άσκηση)
 30. Βυζαντινή μουσική II (άσκηση)
 31. Τραγούδι και χορωδία (γνώσεις ρεπερτοτίου) I (άσκηση)
 32. Τραγούδι και χορωδία (γνώσεις ρεπερτοτίου) II (άσκηση)
 33. Τραγούδι και χορωδία (με γνώσεις ρεπερτοτίου) III (άσκηση)
 34. Τραγούδι και χορωδία (με γνώσεις ρεπερτοτίου) IV (άσκηση)
 35. Εισαγωγή στην παιδαγωγική
 36. Εξελικτική ψυχολογία παιδικής και εφηβικής ηλικίας
- Ξένη γλώσσα
- 37-40. Αγγλικά I-IV
 - 37-40. Γαλλικά I-IV
 - 37-40. Γερμανικά I-IV
 - 37-40. Ιταλικά I-IV

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗ

1. Ειδικοί τομείς ιστορίας της μουσικής
Μουσική εικονογραφία στην αρχαιότητα
Είδη και μορφές στην όπερα του 19ου αιώνα
Ιστορία της όπερας του 17ου και 18ου αιώνα
Η σχέση των εικαστικών τεχνών με τη μουσική και το θέαμα στον 20ο αιώνα
2. Ειδικοί τομείς νεοελληνικής μουσικής
Μανώλης Καλομοίρης
Νεοελληνική μουσική με τα μάτια των ευρωπαίων
Ελληνική Εθνική Σχολή -Ελληνικές και διεθνείς τάσεις στη μουσική του 19ου και 20ού αιώνα

3. Μορφολογία και ανάλυση

Η Συμφωνία

Από το Μπετόβεν έως τον Ρίχαρντ Στράους: Ιδιαιτερότητες της μορφής και του περιεχομένου στα ορχηστρικά έργα του 19ου –20ού αιώνα

4. Ιστορία και θεωρία της μουσικής υφής

Η κλασική σχολή της Βιέννης

5. Ειδικοί Τομείς Μουσικής Ακουστικής και Μουσικής Πληροφορικής

Εισαγωγή στην ψυχοακουστική και στην γνωστική ψυχολογία της μουσικής

Εισαγωγή στη μουσική πληροφορική

Το MIDI και ηλεκτρονική ενορχήστρωση στη μουσική παραγωγή

Ηλεκτρονική σύνθεση ήχου και μουσικής

Γνωστικά και υπολογιστικά μοντέλα στη μουσική

6. Παλαιογραφία ευρωπαϊκής μουσικής (μετρική σημειογραφία και ταμπουλατούρες)

7. Παλαιογραφία βυζαντινής μουσικής

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών προσφέρονται ως ελεύθερες επιλογές, ανάλογα με τις δυνατότητες, μαθήματα που εντάσσονται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

1. Ειδικοί τομείς ιστορίας της μουσικής

2. Ειδικοί τομείς νεοελληνικής μουσικής

3. Μορφολογία και ανάλυση

Εισαγωγή στην Δωδεκάφθογγη Σύνθεση και Ανάλυση

Εισαγωγή στην Σειραϊκή και Μετασειραϊκή Σύνθεση και Ανάλυση

4. Ιστορία και θεωρία της μουσικής υφής

5. Μουσική παλαιογραφία

6. Ειδικοί τομείς ελληνικής δημοτικής μουσικής

7. Ειδικοί τομείς της εθνομουσικολογίας

8. Οργανολογία και οργανογνωσία

9. Θεωρία και ιστορία της βυζαντινής μουσικής

Μέθοδοι ανάλυσης της βυζαντινής μουσικής

Κορυφαίοι μελουργοί της μεταβυζαντινής περιόδου

10. Ιστορία και επιστημολογικά προβλήματα της μουσικολογίας

11. Θεωρία της μουσικής

12. Αισθητική της μουσικής

13. Ιστοριογραφική τεκμηρίωση - έκδοση και εκτέλεση μουσικών κειμένων

Πρακτική ερμηνείας της μπαρόκ μουσικής

Βασικά στοιχεία διεύθυνσης ορχηστρικών συνόλων

14. Εισαγωγή στην μουσική ψυχολογία

15. Ειδικοί τομείς μουσικής ακουστικής και ψυχολογίας της μουσικής

Εισαγωγή στην ψυχοακουστική και στην γνωστική ψυχολογία της μουσικής

16. Πληροφορική και μουσική/μουσικολογία

Εισαγωγή στη χρήση βασικών εφαρμογών της πληροφορικής και Η/Υ

Εισαγωγή στη μουσική πληροφορική

Το MIDI και ηλεκτρονική ενορχήστρωση στη μουσική παραγωγή

Ηλεκτρονική σύνθεση ήχου και μουσικής

Γνωστικά και υπολογιστικά μοντέλα στη μουσική

17. Προβλήματα μετάφρασης και ορολογίας στη μουσικολογία

18. Μουσική ιστοριογραφία

19. Μέθοδοι και τεχνικές εθνομουσικολογικής έρευνας

20. Μουσική εικονογραφία

21. Μουσική παιδαγωγική

22. Διδακτική της μουσικής

Προσεγγίσεις στην παιδαγωγική του μουσικού αυτοσχεδιασμού

Εργαστήριο παιδαγωγικής του αυτοσχεδιασμού

23. Συστήματα μουσικής αγωγής

24. Ασκήσεις σε ειδικούς τομείς αρμονίας & αντίστιξης (άσκ.)

Η αρμονία της jazz

Basso continuo

25. Στοιχεία σύνθεσης (άσκ.)

Εισαγωγή στη Σύνθεση

Στοιχεία σύνθεσης I

Στοιχεία σύνθεσης II

Μουσικές τεχνικές 20ού αιώνα I

Μουσικές τεχνικές 20ού αιώνα II

Ενορχήστρωση

Ελεύθερος αυτοσχεδιασμός

Ενορχήστρωση και διεύθυνση μουσικών συνόλων

26. Κιθάρα (αρμονία, συνοδεία) I (άσκ.)

27. Κιθάρα (αρμονία, συνοδεία) II (άσκ.)

28. Κιθάρα (αρμονία, συνοδεία) III (άσκ.)

29. Κιθάρα (αρμονία, συνοδεία) IV (άσκ.)

30. Αγωγή φωνής και λόγου

31. Εισαγωγή στην ψυχολογία

Εισαγωγή στη μουσική ψυχολογία

Εισαγωγή στην εξελικτική ψυχολογία της μουσικής

Εισαγωγή στη μουσική δημιουργική σκέψη

Μουσικές ταυτότητες

32. Ειδικοί τομείς ψυχολογίας

33. Ιστορία νεοελληνικής λογοτεχνίας και ιδιαίτερα ποίησης

34. Μετρική και θεωρία της ποίησης

35. Ιστορία των εικαστικών τεχνών

Η Τέχνη στην ελληνική αρχαιότητα

Μουσική Εικονογραφία: Ένα μοντέλο προσέγγισης της μουσικής (προϋποθέσεις –στόχοι –εφαρμογές)

Σύγχρονη Τέχνη

36. Μέθοδοι επιστημονικής εργασίας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι (ΥΣ2010) (Υ)

Στο μάθημα γίνεται μια γενική επισκόπηση της ιστορίας της μουσικής από τις αρχές μέχρι και το τέλος του 16ου αιώνα. Παράλληλα επιδιώκεται η

εξοικείωση των φοιτητών με διάφορους τρόπους προσέγγισης μουσικοϊστορικών θεμάτων καθώς και με τρόπους τεκμηρίωσης της μουσικής ιστοριογραφίας. Για την επίτευξη των στόχων χρησιμοποιείται συστηματικά η ακρόαση και ανάλυση καταλλήλων μουσικών έργων.

Βοήθημα: α) Δ. Γιάννου: Ιστορία της μουσικής -Σύντομη γενική επισκόπηση, Τόμος Α' (Μέχρι τον 16ο αιώνα). Θεσσαλονίκη 1995

β) Δ. Γιάννου: Τεύχος παραδειγμάτων για την ιστορία της μουσικής.

γ) Δ. Γιάννου: Οδηγίες για την μελέτη.

δ) Κασέτα μουσικών παραδειγμάτων.

Διδάσκων: Δ. ΓΙΑΝΝΟΥ, καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Μανώλης Καλομοίρης (ΥΕ0212) (ΥΕ-ΕΕ)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ζωή και το έργο του συνθέτη Μανώλη Καλομοίρη. Η εξέταση εκτός από την παροχή βασικών γνώσεων για την βιογραφία, την εργογραφία του συνθέτη και τον ρόλο του στην μουσική ζωή της Ελλάδας του 20ού αιώνα, θα στραφεί και στην παρουσίαση νεότερων εξελίξεων της έρευνας και τεκμηρίωσης γύρω από το θέμα. Βάση του μαθήματος ως διαδικασίας στην αίθουσα διδασκαλίας θα είναι η γνώση μέσω ακρόασης ορισμένων τουλάχιστον έργων του συνθέτη.

Βοήθημα: Φάκελος σημειώσεων με διάφορα κείμενα

Μουσικά έργα για γνώση μέσω ακρόασης (υποχρεωτικά έργα): Συμφωνία αρ. 1 "Της Λεβεντιάς" "Μαγιοβότανα" Συμφωνία αρ. 2 "Των ανίδεων και καλών ανθρώπων" Σονάτα για βιολί και πιάνο.

Τα έργα αυτά διατίθενται προς δανεισμό σε κασέτες ήχου σε φοιτητές/φοιτήτριες που δεν τα έχουν όλα ή μερικά απ' αυτά στην προσωπική δισκοθήκη τους. Οι κασέτες αυτές δανείζονται σ' όλους τους φοιτητές του Τμήματος ανεξάρτητα από το αν θα δηλώσουν το μάθημα ή όχι και θα είναι διαθέσιμες από το τέλος Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου 2001

Διδάσκων: ΔΗΜ. ΓΙΑΝΝΟΥ, καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΟΓΝΩΣΙΑΣ (με γνώση και ανάγνωση παρτιτούρας) (ΥΣ7001) (Υ)

Με άξονα την εξέταση της ιστορίας, κατασκευής και τεχνικής των οργάνων της συμφωνικής ορχήστρας και με αναφορές σε όργανα λαϊκών και εξωευρωπαϊκών μουσικών πολιτισμών στο μάθημα δίνονται επίσης εισαγωγικές γνώσεις σε βασικά θέματα της οργανολογίας, όπως λειτουργία και περιγραφή μουσικών οργάνων, ταξινομήσεις και τα κριτήριά τους, κ.ά. Εξετάζεται επίσης ο τρόπος γραφής μερών διαφόρων μουσικών οργάνων και άλλες προϋποθέσεις για την γνώση και ανάγνωση παρτιτούρας.

Βοήθημα: Δ. Γιάννου: Στοιχεία οργανογνωσίας -Σημειώσεις Β' έκδ. 1992 /Επανεκτύπωση με συμπλήρωμα 2001

Διδάσκων: Δ. ΓΙΑΝΝΟΥ, καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΙ (ΥΣ2002) (Υ)

Στο μάθημα γίνεται μια γενική επισκόπηση της ιστορίας της μουσικής από το 17ο μέχρι και τον 20ο αιώνα. Η πραγμάτευση της περιόδου αυτής γίνεται με παρουσίαση και ανάλυση επιλεγμένων ζητημάτων μουσικής υφής, τεχνικής σύνθεσης, ύφους και αισθητικής και με παράλληλη ακρόαση σχετικών

παραδειγμάτων. Οι αποσπασματικές σημειώσεις που συνοδεύουν το μάθημα παρέχουν μια γενική επισκόπηση συνθετών και έργων. Παράλληλα επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με διάφορους τρόπους προσέγγισης μουσικοϊστορικών θεμάτων καθώς και με τρόπους τεκμηρίωσης της μουσικής ιστοριογραφίας.

Βοήθημα: Δ. Γιάννου: Γενική επισκόπηση ιστορίας της μουσικής II -Σημειώσεις (αποσπάσματα)

Μουσικά έργα για γνώση μέσω ακρόασης (υποχρεωτικά έργα): Μότσαρτ: Συμφωνίες αρ. 40 & 41, Χάυντν: Συμφωνία αρ. 104, Μπετόβεν: Συμφωνίες αρ. 5 & 7, Εισαγωγές "Εγκμοντ", "Λεονώρα αρ. 3", "Φιντέλιο", Βέμπερ: Εισαγωγή "Ελεύθερος Σκοπευτής", Σούμπερτ: Συμφωνία σε σι ελάσσονα "Ημιτελής" (αρ. 8), Μέντελσον: Συμφωνία αρ. 4 "Ιταλική", Εισαγωγή στο "Όνειρο Θερινής Νύκτας", Εισαγωγή "Εβρίδες", Σούμαν: Συμφωνία αρ. 4 έργο 120, Μπραμς: Συμφωνία αρ. 1, Μπερλιόζ: Φανταστική Συμφωνία έργο 14, Ουγγρικό εμβατήριο, Φρανκ: Συμφωνία σε ρε ελάσσονα, Ντβόρζακ: Συμφωνία σε μι ελάσσονα έργο 95 "Του Νέου Κόσμου" (αρ. 5 ή 9), Σμέτανα: "Μολδαύας", Τσαϊκόφσκι: Συμφωνία αρ. 4 έργο 36, Γκλίνκα: "Καμαρίνσκαγια", Μουσόργκσκι: "Νύχτα στο φαλακρό βουνό", Ρίμσκυ-Κόρσακωφ: Ισπανικό Καπρίτσιο, Ντεμπνυσύ: "Πρελούδιο στο απόγευμα ενός φαύνου" & "Η θάλασσα", Σοστακόβιτς: Συμφωνία αρ. 1, Προκόφιεφ: Συμφωνία αρ. 1 "Κλασική" & Συμφωνία αρ. 5, Στραβίνσκι: Η ιεροτελεστία της άνοιξης, Μπέλα Μπάρτοκ: Μουσική για έγχορδα, κρουστά και τσελέστα.

Τα έργα αυτά διατίθενται προς δανεισμό σε κασέτες ήχου σε φοιτητές/φοιτήτριες που δεν τα έχουν όλα ή μερικά απ' αυτά στην προσωπική δισκοθήκη τους. Οι κασέτες αυτές δανείζονται σ' όλους τους φοιτητές του Τμήματος ανεξάρτητα από το αν θα δηλώσουν το μάθημα ή όχι και θα είναι διαθέσιμες από το τέλος Οκτωβρίου με αρχές Νοεμβρίου 2001.

Διδάσκων: Δ. ΓΙΑΝΝΟΥ, καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Μουσική εικονογραφία στην αρχαιότητα (ΥΕ0111) (ΥΕ-ΕΕ)

Η μουσική της ελληνικής αρχαιότητας έχει χαθεί σχεδόν οριστικά ως ήχος και άκουσμα. Τα λιγοστά κείμενα μουσικής που σώθηκαν πολύ λίγο μπορούν να μας διαφωτίσουν για την ίδια τη μουσική και την εκτέλεσή της. Ωστόσο υπάρχει μια άλλη πηγή πληροφοριών για την μουσική στην Αρχαία Ελλάδα που είναι οι απεικονίσεις της στην τέχνη. Ιδιαίτερα η αγγειογραφία των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων είναι μια πολύτιμη βοήθεια όχι μόνον για την ιστορία των μουσικών οργάνων, αλλά κυρίως για τις πληροφορίες που μας προσφέρει σχετικά με την θέση της μουσικής στην λατρεία, την παιδεία και στην καθημερινή ζωή της αρχαιότητας. Αντιμετωπίζεται λοιπόν το εικονογραφικό υλικό των μουσικών σκηνών της αρχαιότητας ως ένας κώδικας αποκρυπτογράφησης της σημασίας και λειτουργίας της μουσικής στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από τη διδάσκουσα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: ΑΛΕΞ. ΓΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΥΤΥΡΑ, καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ: Η Τέχνη στην ελληνική αρχαιότητα (ΕΓ0501) (ΕΕ)

Εξετάζεται η τέχνη στον ελλαδικό χώρο ως έκφραση του πολιτισμού του από τα προϊστορικά χρόνια ως την ύστερη ελληνιστική περίοδο. Για την προϊστορική εποχή τα αντικείμενα λατρείας και τα χρηστικά αντικείμενα είναι τα έργα που μας δίνουν κάποια στοιχεία για τον πολιτισμό της εποχής. Στα ιστορικά χρόνια γίνεται προσπάθεια να παρακολουθήσουμε μέσα από την τέχνη την εξέλιξη της σκέψης, των κατακτήσεων και των αντιλήψεων του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Το μάθημα γίνεται με μορφή διαλέξεων και παράλληλη προβολή διαφανειών και συμπληρώνεται με ξεναγήσεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από την διδάσκουσα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: ΑΛΕΞ. ΓΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΥΤΥΡΑ, καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Νεοελληνική μουσική με τα μάτια των ευρωπαίων (ΥΝ0207) (ΥΕ-ΕΕ)

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνονταν και αντιμετώπιζαν οι Ευρωπαίοι λόγιοι ταξιδιώτες τη νεοελληνική μουσική και το χορό, πώς τα σχολίασαν και τα απεικόνισαν στα βιβλία τους, τους δύο προηγούμενους αιώνες. Οι παραστάσεις αυτές εξετάζονται σε σχέση με τα κείμενα που συνοδεύουν καθώς και σε σχέση με τις λίγες σχετικά καταγραφές ελληνικής μουσικής που έχουμε από αυτήν την εποχή και συσχετίζονται με τη γενικότερη πολιτιστική και κοινωνική εξέλιξη στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Η προσέγγιση του υλικού αφορά κυρίως την εικόνα που αποκομίζουμε για τη μουσική, το χορό καθώς και τη σημασία τους για το κοινωνικό περίγυρο και λιγότερο την οργανολογία

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από τη διδάσκουσα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: ΑΛΕΞ. ΓΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΥΤΥΡΑ, καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Ελληνική Εθνική Σχολή -Ελληνικές και διεθνείς τάσεις στη μουσική του 19ου και 20ού αιώνα (ΥΝ0211-ΕΣ0211) (ΥΕ-ΕΕ)

Στο μάθημα εξετάζεται η Εθνική Σχολή στην Ελλάδα ως φαινόμενο της ελληνικής μουσικής και η σχέση του με διεθνείς τάσεις της μουσικής στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και στις αρχές προπαντός του 20ού αιώνα. Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στην εξέταση παρεμφερών φαινομένων κατά την ίδια χρονική περίοδο σε περιφερειακές χώρες της Ευρώπης.

Για βοηθήματα και άλλες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία του μαθήματος, θα υπάρξει ειδική ανακοίνωση περί τα τέλη του χειμερινού εξαμήνου 2003-04.

Διδάσκων: ΔΗΜ. ΓΙΑΝΝΟΥ, καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ: Σύγχρονη Τέχνη (ΕΓ0503) (ΕΕ)

Εξετάζεται η ιστορία και η εξέλιξη του σύγχρονου πολιτισμού μέσα από την τέχνη, κυρίως την ζωγραφική, γλυπτική και αρχιτεκτονική στην Ευρώπη του 19ου και 20ου αιώνα. Η εξέλιξη της τέχνης παρακολουθείται παράλληλα με τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες και τα ιστορικά γεγονότα που διαμορφώνουν τον σύγχρονο πολιτισμό. Έμφαση δίνεται στα πρωτοποριακά κινήματα της τέχνης στις αρχές του 20ού αιώνα. Το μάθημα γίνεται με μορφή διαλέξεων και παράλληλη προβολή διαφανειών και συμπληρώνεται με επισκέψεις σε εκθέσεις σύγχρονης τέχνης.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από την διδάσκουσα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: ΑΛΕΞ. ΓΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΥΤΥΡΑ, καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ: Μουσική Εικονογραφία: Ένα μοντέλο προσέγγισης της μουσικής (προϋποθέσεις –στόχοι –εφαρμογές) (ΕΓ0504) (ΕΕ)

Αναλύεται το περιεχόμενο της Μουσικής Εικονογραφίας και ο διεπιστημονικός χαρακτήρας του κλάδου. Με αφετηρία ένα συγκεκριμένο πεδίο εφαρμογής, π.χ. το υλικό της κλασικής αρχαιότητας, προσεγγίζεται η μεθοδολογία, ο τρόπος έρευνας και η εφαρμογή των αποτελεσμάτων τόσο στο θεωρητικό

επίπεδο, όσο και στην εξοικείωση με τα σύγχρονα μέσα έρευνας. Το μάθημα εξελίσσεται με ασκήσεις και εργασίες που δίνουν στο τέλος την εικόνα επίδοσης.

Μέγιστος αριθμός συμμετοχής ως 20 φοιτητές.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από την διδάσκουσα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: ΑΛΕΞ. ΓΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΥΤΥΡΑ, καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ I (Ε00206) (ΕΕ)

Το μάθημα θα έχει τον χαρακτήρα της προσέγγισης της συνθετικής σκέψης όλου του φάσματος της μουσικής εξέλιξης του 20ού αιώνα. Θα γνωρίσει κανείς τις νομοτελειακές αλλαγές που επέφεραν τα μουσικά ρεύματα, όπως ο δωδεκαφθογγισμός, σειραϊσμός, μετασειραϊσμός, νέα απλότητα και νεορομαντισμός, στην συνθετική πράξη αλλά και στην αισθητική. Οι καινούριες τεχνικές πως και που χρησιμοποιήθηκαν, οι διαφορετικές σημειογραφίες, οι νεωτεριστικές τάσεις στη χρήση των οργάνων, ακόμη τέλος και την εν μέρει κατάργηση των μουσικών παραμέτρων, υιοθετώντας καινούριες κ.ο.κ.

Θα γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε τα παραδείγματα των έργων θα γίνονται από παρτιτούρες με παράλληλη ακρόαση, έχοντάς τα ήδη αναλυτικά προσεγγίσει.

Έτσι θα δίνεται η δυνατότητα στον καθένα να έχει εικόνα και άποψη για τα σημαντικότερα έργα της παγκόσμιας εργογραφίας. Το μάθημα έχει σαν στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες μουσικές τάσεις, χαράζοντας μέσα τους τον δρόμο που καλούνται αργότερα να παίξουν σαν συνθέτες.

Υποχρέωση του μαθήματος είναι να γραφούν από τους υποψήφιους πρωτότυπα και αυθεντικά έργα.

Θα αναλυθούν έργα των: A. Schoenberg, G. Ligeti, K. Stockhausen, K. Penterechski, I. Yun, κ.α.

Διδάσκων: ΧΡ. ΣΑΜΑΡΑΣ, αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ: Εισαγωγή στην Δωδεκάφθογγη Σύνθεση και Ανάλυση (ΕΣ0313) (ΕΕ)

Το μάθημα αυτό παρέχει όλη την θεωρητική και πρακτική προσέγγιση των κανόνων που διέπουν το σύστημα, όπως το καθιέρωσε ο θεμελιωτής του Arnold Schoenberg. Γίνεται ειδική εφαρμογή των κανόνων μέσα από δίφωνες, τρίφωνες ασκήσεις, όπως επίσης για την εξοικείωση και την πλήρη κατανόηση της τεχνικής γίνονται αναλύσεις: A. Schoenberg (Fuenf Klavierstuecke op.23 και Dreimal tausend Jahre op.50a), A. Berg (Lyrische Suite και Violinkonzert), A. Webern (Fuenf Stuecke fuer Orchester op.10, Trio op.20, Symphonie op.21 και Konzert op.24)

Διδάσκων: ΧΡ. ΣΑΜΑΡΑΣ, αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ II (Ε00207) (ΕΕ)

Το μάθημα αυτό είναι συνέχεια και εξέλιξη του προηγούμενου μαθήματος “Στοιχεία Σύνθεσης Ι”. Εδώ εμβαθύνουμε σε βασικά προβλήματα της σύνθεσης, μέσα από την πράξη, δίνοντας την ευκαιρία στον καθένα να εμπεδώσει τις συνθετικές αρχές της οργάνωσης –του μουσικού υλικού και της δομής – ταυτόχρονα της ομοιογένειας και της αυθεντικότητας της δημιουργικής συνθετικής σκέψης. Να κατανοήσει τους νόμους που διέπουν αυτές και μέσα από αυτή τη διαδικασία να προσεγγίσει ο φοιτητής-συνθετικής σκέψης. Να κατανοήσει τους νόμους που διέπουν αυτές και μέσα από αυτή την διαδικασία να προσεγγίσει ο φοιτητής-συνθέτης, την μελλούμενη προσωπική του “αυθεντική” γλώσσα.

Διδάσκων: ΧΡ. ΣΑΜΑΡΑΣ, αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ: Εισαγωγή στην Σειραϊκή και Μετασειραϊκή Σύνθεση και Ανάλυση (ΕΣ0314) (ΕΕ)

Το μάθημα αποσκοπεί στο να δώσει μια ιστορική προσέγγιση της Μουσικής Ιστορίας του δευτέρου ημίσεως του 20ού αιώνα –κυρίως των δεκαετιών του 50α, 60α και 70α. Θα παρατηρήσουμε την συνθετική πράξη να ορίζεται σαν τεχνική που αναπτύσσεται μέσα από απόλυτα ορθολογιστικά πρότυπα δηλαδή οργανώνοντας απόλυτα όλες τις μουσικές παραμέτρους και τέλος η εξέλιξη να ολοκληρώνεται σε εξατομικευμένες μορφές σύνθεσης και σε διάφορα άλλα μουσικά ρεύματα, που έχουν σχεδόν όλα όμως την αφετηρία τους στη Σειραϊκή τεχνική. Θα δούμε επίσης τα χαρακτηριστικά και την δυναμική της, αναλύοντας κάποια έργα που σημάδεψαν την σύγχρονη μουσική εξέλιξη. Παρήγαγαν μια νέα διάσταση συνθετικής σκέψης, που θεωρείται από πολλούς και η αποκορύφωση της ατονικής γλώσσας. Έργα του P. Boulez “Le Marteau sans maitre” και “Improvisation sur Mallarme II”, “Strukture I, II”, επίσης G. Ligeti “Atmospheres”, κ.α. θα τα αναλύσουμε, όπως και θα γραφούν έργα με αυτή την τεχνική.

Διδάσκων: ΧΡ. ΣΑΜΑΡΑΣ, αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΟΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ (ΥΣ4000) (Υ)

Αφετηρίες και πηγές για την εδραίωση μιας επιστημονικής θέωρησης και μελέτης των λαϊκών μουσικών πολιτισμών.

Τρόποι έρευνας, μέθοδοι εργασίας, σχολές της εθνομουσικολογίας.

Θεωρία και πράξη μουσικών πολιτισμών από χώρους της Μεσογείου, Αφρικής, Ινδίας, Άπω Ανατολής, Λατινικής Αμερικής, κ.λπ.

Διδάσκων: Ι. ΚΑΪΜΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (γενική ιστορική επισκόπηση) (ΥΣ6000) (Υ)

Εξετάζεται η πορεία της νεοελληνικής μουσικής από τη γέννησή της με τους επανήσιους συνθέτες, τους εκπροσώπους της Εθνικής σχολής, μέχρι τους νεότεριστές Έλληνες συνθέτες που χρησιμοποίησαν καινούριες τεχνικές σύνθεσης και τους πρωτοπόρους που έγιναν εμπνευστές και δημιουργοί νέων τάσεων και ρευμάτων στο χώρο της ευρωπαϊκής μουσικής. Επιχειρείται μία άμεση επαφή με το έργο των συνθετών που πραγματοποιείται με την συμμετοχή των σπουδαστών και παρουσιάσεις έργων συνθετών (τρόποι γραφής, τεχνικές σύνθεσης, αναλύσεις και εκτελέσεις) όπως επίσης και με τη συλλογή αγνώστων ή ανέκδοτων έργων τους.

Διδάσκων: Ι. ΚΑΪΜΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΥΣ5000) (Υ)

Εξετάζονται επιμέρους τομείς σχετικοί με το θέμα του μαθήματος:

- Βιβλιογραφία -δισκογραφία
 - Αρχαία, φορείς και πρόσωπα που φροντίζουν για τη συλλογή, διάδοση και επιστημονική μελέτη του δημοτικού τραγουδιού
 - Επιτόπια έρευνα -Συλλογή υλικού -Αρχείο ηχογραφήσεων του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
 - Μεταγραφή του δημοτικού τραγουδιού
 - Μουσικοποιητική δομή του δημοτικού τραγουδιού
 - Ελληνικά παραδοσιακά όργανα -Τρόποι παιξίματός τους
- Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα
- Διδάσκων: Ι. ΚΑΪΜΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος
- Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3
- Εξάμηνο: χειμερινό

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (μετρική σημειογραφία, ταμπουλατούρες) (ΥΧ0501) (ΥΕ)

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν βασικοί σταθμοί στην εξέλιξη της σημειογραφίας της ευρωπαϊκής μουσικής (πρωτόγονη σημειογραφία, τετράγωνη σημειογραφία, προφρανκονική και φρανκονική σημειογραφία και ιδιαίτερα μετρική σημειογραφία).

Θα μελετηθεί επίσης ένα άλλο σημαντικό μέρος της σημειογραφίας για την ανάπτυξη και εξέλιξη της καθαρά οργανικής μουσικής, που είναι οι ταμπουλατούρες. (Ταμπουλατούρες για εκκλησιαστικό όργανο, διάφορα είδη ταμπουλατούρας για λαούτο όπως γερμανική, γαλλική, ιταλική κ.λπ.). Για την καλύτερη γνωριμία με τη μουσική του 10ου-16ου αιώνα μ.Χ. και των πηγών της επιχειρείται στο μάθημα η ζωντανή μουσική πράξη με τη συμμετοχή των φοιτητών και με παραδείγματα της εποχής αυτής.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Ι. ΚΑΪΜΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ (ΥΣ1002) (Υ)

Στο μάθημα παρέχονται βασικές γνώσεις για το αντικείμενο της μουσικολογίας και θα εξετασθούν οι ειδικοί τομείς:

1. Η μουσικολογία ως επιστήμη και οι κλάδοι της:

α) Ιστορική μουσικολογία

β) Συστηματική μουσικολογία

γ) Εθνομουσικολογία

δ) Εφαρμοσμένη μουσικολογία

2. Η σχέση της μουσικολογίας με άλλες επιστήμες

3. Τα πεδία εφαρμογής της μουσικολογίας στους διάφορους τομείς της σύγχρονης μουσικής ζωής (εκτέλεση και ερμηνεία μουσικών έργων, μουσική κριτική, μουσική παιδεία, δισκογραφία, εκδόσεις μουσικών έργων και επιστημονικών ερευνών, κ.λπ.)

4. Η βασική μουσικολογική βιβλιογραφία (πηγές, βοηθήματα, περιοδικά και διάφορες ειδικές ξενόγλωσσες εκδόσεις)

5. Οι μέθοδοι της μουσικολογικής εργασίας (τρόποι σύνταξης μιας επιστημονικής μουσικολογικής εργασίας, ανάγνωση και ανάλυση ειδικών κειμένων, ειδική ορολογία, τρόποι τεκμηρίωσης και συστήματα ανάλυσης)

6. Η επιστήμη της μουσικολογίας στον ελληνικό χώρο: προβληματισμοί και στόχοι

Διδάσκουσα: ΕΥ. ΝΙΚΑ-ΣΑΜΨΩΝ, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Είδη και μορφές στην όπερα του 19ου αιώνα (ΥΕ0123) (ΥΕ-ΕΕ)

Το μάθημα επιδιώκει να προσφέρει μία ιστορική επισκόπηση της όπερας κατά τον 19ο αιώνα, εποχή κατά την οποία παρατηρήθηκαν σημαντικά αισθητικά ρεύματα και διαφοροποιημένες εθνικές τάσεις στη μουσική, επηρεάζοντας αναμφισβήτητα και την εξέλιξη του είδους αυτού. Στο μάθημα παρέχονται οι βασικές γνώσεις για τα διάφορα είδη όπερας που καθιερώθηκαν στην όπερα από το 1800 έως το 1930 περίπου. Εξετάζοντας την όπερα ως μια πολύπλοκη συνθετική δημιουργία, στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα τις χαρακτηριστικές μορφές και τα μεμονωμένα είδη του είδους αυτού σύνθεσης. Η ανάλυση των έργων γίνεται με παράλληλη ακρόαση αποσπασμάτων. Συγχρόνως θα παρουσιαστούν τα διάφορα στάδια εξέλιξης της όπερας σε σχέση με την ανάπτυξη των επιμέρους “Σχολών”, οι οποίες καλλιέργησαν συγκεκριμένα συνθετικά πρότυπα. Επιπλέον, εκτός από τις βασικές γνώσεις για την ιστορική εξέλιξη της όπερας κατά τον 19ο αιώνα, στο μάθημα αναλύονται θέματα αισθητικής και περιεχομένου που συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση της δομής των μουσικών έργων.

Συγκεκριμένα θα εξετασθούν, από ιστορική και μουσικοδραματουργική άποψη, όπερες των συνθετών: Μπετόβεν, Καρλ Μαρία φον Βέμπερ, Ροσσίνι, Μπελίνι, Βέρντι, Βάγκνερ, Ντεμπουσύ, Ρίχαρντ Στράους και Άλμπαν Μπεργκ.

Διδάσκουσα: ΕΥ. ΝΙΚΑ-ΣΑΜΨΩΝ, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (ΥΣ3000) (Υ)

Στο μάθημα παρέχονται οι στοιχειώδεις γνώσεις για τη μορφολογία της μουσικής και αναλύονται αντιπροσωπευτικά μουσικά έργα διαφόρων εποχών θα εξεταστούν οι επιμέρους θεωρίες για τη μουσική μορφή και την ανάλυση της μουσικής δομής και θα παρουσιαστούν οι αισθητικές και ιστορικές συνθήκες που καθόρισαν τις εξελικτικές διεργασίες στη μορφή και το περιεχόμενο της μουσικής. Αναλύονται επίσης τα διάφορα είδη μουσικής μορφής (λ.χ. φούγκα, κονσέρτο, σονάτα, συμφωνία) και εξετάζεται η ιστορική εξέλιξή τους (προέλευση, στάδια ανάπτυξης, ορολογία). Το μάθημα γίνεται σε μορφή διαλέξεων και πλαισιώνεται από ακρόαση αντιπροσωπευτικών μουσικών παραδειγμάτων.

Διδάσκουσα: Ε. ΝΙΚΑ-ΣΑΜΨΩΝ, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: Εαρινό

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ: Από το Μπετόβεν έως τον Ρίχαρντ Στράους: Ιδιαιτερότητες της μορφής και του περιεχομένου στα ορχηστρικά έργα του 19ου –20ού αιώνα (ΥΜ0313) (ΥΕ-ΕΕ)

Η άνθιση της ορχηστρικής μουσικής κατά τον 19ο αιώνα οδήγησε στην καθιέρωση νέων μορφολογικών προτύπων και δημιούργησε συγχρόνως διάφορες αισθητικές τάσεις που επηρέασαν καταφανώς τη συνθετική δημιουργία του 19ου αιώνα. Η εξέλιξη της ορχηστρικής μουσικής και τα διάφορα μορφολογικά πρότυπα του 19ου αιώνα αποτελούν ένα σημαντικό κεφάλαιο του ειδικού τομέα “Μορφολογία και Ανάλυση της Μουσικής”, ο οποίος περιλαμβάνει ένα εκτεταμένο αριθμό μουσικών έργων και αντικατοπτρίζει συγχρόνως τις εξελικτικές διεργασίες της μορφής όχι μόνο στο πεδίο της συμφωνικής μουσικής αλλά εν γένει στον ευρύτερο τομέα της ενόργανης μουσικής.

Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει, μέσα από μια εποπτική ιστορική παρουσίαση, τις διάφορες μουσικοαισθητικές θεωρίες που συνέβαλαν στην ανέλιξη της συμφωνικής μορφής κατά τον 19ο αιώνα, αλλά και στην καθιέρωση νέων ειδών.

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξετασθούν, μεταξύ άλλων, συμφωνικά έργα των συνθετών: Μπετόβεν, Μπερλιόζ, Σούμαν, Μέντελσον, Λιστ, Μπραμς, Μπρούκνερ, Ντεμπουσύ, Ρίχαρντ Στράους, κ.α. Η ανάλυση των έργων γίνεται με παράλληλη ακρόαση αποσπασμάτων,

Διδάσκουσα: ΕΥ. ΝΙΚΑ-ΣΑΜΨΩΝ, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Ιστορία της όπερας του 17ου και 18ου αιώνα (ΥΕ0105-ΕΣ0105) (ΥΕ-ΕΕ)

Εξετάζοντας την όπερα ως μια πολύπλοκη συνθετική δημιουργία, στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα τις χαρακτηριστικές μορφές και τα μεμονωμένα της όπερας. Στο μάθημα παρέχονται οι βασικές γνώσεις για τα ιστορικά στάδια ανέλιξης της όπερας κατά τον 17ο και 18ο αιώνα και αναλύονται θέματα δραματουργίας και περιεχομένου που συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση της δομής των μουσικών έργων. Επιπλέον εξετάζονται οι διάφορες μουσικές μορφές που καθιερώθηκαν στην όπερα από το 1600 έως το 1800. Η ανάλυση των έργων γίνεται με παράλληλη ακρόαση αποσπασμάτων ή προβολή μαγνητοσκοπημένων παραστάσεων. Εκτός τούτων, στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιαστεί η ιστορική εξέλιξη της όπερας σε σχέση με την ανάπτυξη των επιμέρους παραδόσεων που παρατηρήθηκαν στην Ιταλία, την Αγγλία, τη Γαλλία και τη Γερμανία, όπου καλλιεργήθηκαν συγκεκριμένα μουσικοδραματουργικά πρότυπα στα μεμονωμένα είδη όπερας.

Συγκεκριμένα θα εξετασθούν, από ιστορική και μουσικοδραματουργική άποψη, όπερες των συνθετών: Μοντεβέρντι, Καβάλλι, Πέρσελ, Χαίντελ, Ραμό, Γκλουκ και Μότσαρτ.

Η βαθμολόγηση των φοιτητριών/φοιτητών που θα δηλώσουν το μάθημα γίνεται είτε με γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου είτε με την αξιολόγηση γραπτής εργασίας, η οποία παρουσιάζεται υποχρεωτικά στο πλαίσιο του μαθήματος. Η εργασία πρέπει να είναι ατομική. Επειδή ο αριθμός εργασιών είναι περιορισμένος (20), κρίνεται απαραίτητο οι γραπτές δηλώσεις θεμάτων για εργασία να κατατίθεται εγκαίρως στην αρχή του εξαμήνου, συγκεκριμένα έως τις 17.10.2003.

Οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν το θέμα της εργασίας τους στις ώρες γραφείου της διδάσκουσας καθηγήτριας. Το μάθημα μπορούν να παρακολουθήσουν φοιτήτριες/φοιτητές που βρίσκονται ήδη στο 5ο εξάμηνο των σπουδών τους.

Διδάσκουσα: ΕΥ. ΝΙΚΑ-ΣΑΜΨΩΝ, επίκουρη καθηγήτρια Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ: Μουσικές τεχνικές 20ού αιώνα I (Ε00201) (ΕΕ)

Στο μάθημα διδάσκονται οι κυριότερες τεχνικές σύνθεσης της προπολεμικής μουσικής του 20ού αιώνα. Το μάθημα επικεντρώνεται κυρίως στη μουσική των Α. Schoenberg, Ι. Stravinsky και Βela Bartok. Συγκεκριμένα αναλύονται έργα ατομικής μουσικής των Α. Schoenberg (Verklaerte Nacht op.4, Fuenf Orchesterstuecke op.16, Pierrot lunaire) και Α. Webern (Fuenf Orchesterstuecke op.10). Ακολουθεί αναλυτική εισαγωγή στο δωδεκάφθογγο σύστημα όπως εφαρμόστηκε από τον θεμελιωτή του, τον Α. Schoenberg (Klavierstuecke op.32, 4 Streichquartet op.37) και τους μαθητές του, Α. Webern (Symphonie op.21) και Α. Berg (Violinkonzert). Στην συνέχεια αναλύονται έργα του Ι. Stravinsky, κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά της νεοκλασικής του περιόδου (Rite of Spring, Histoire du Soldat, Symphony in three movements). Τέλος εξετάζονται οι βασικές τεχνικές του Βela Bartok (3 & 5 stringquartets, Music for string instruments, percussion and celesta). Παράλληλα παρουσιάζονται έργα άλλων σημαντικών συνθετών της προπολεμικής περιόδου (Ε. Varese, Ε. Satie, D. Mihalud, Κ. Weil, Ρ. Hindemith, Ε. Krenek, κ.α.)

Το μάθημα δεν αποσκοπεί σε μια ιστορική επισκόπηση της μουσικής του 20ού αιώνα αλλά στην εξοικείωση των φοιτητών με τις συνθετικές τεχνικές της μουσικής αυτής της περιόδου. Η ανάλυση και ακρόαση των παραπάνω έργων θα συνοδεύεται από εργασίες -ασκήσεις εφαρμογής των υπό συζήτηση τεχνικών.

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Γενική Επισκόπηση Ιστορίας της Μουσικής Ι & ΙΙ, Αρμονία Ι & ΙΙ.

Διδάσκων: ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ: Μουσικές τεχνικές 20ού αιώνα II (E00202) (EE)

Το μάθημα αυτό αποτελεί συνέχεια του μαθήματος "Μουσικές Τεχνικές 20ού αιώνα I". Διδάσκονται οι κυριότερες συνθετικές τεχνικές της μεταπολεμικής μουσικής. Αναλύονται έργα των σημαντικότερων μουσικών τάσεων της περιόδου από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο μέχρι τις μέρες μας όπως του ολικού σειραϊσμού (M. Baudouin: Three Compositions for Piano, P. Boulez: Structures Ia, K. Stockhausen: Gruppen), μουσικού πλουραρισμού -μουσικού collage (L. Berio: Sinfonia, B. A. Zimmermann: Repuiem, G. Rochberg: Music for Theater), μικροπολυφωνικής και στοχαστικής μουσικής (G. Ligeti: Recquiem, I. Ξενάκης: Metastasis), αλεατορικής μουσικής (J. Cage: HPSCD), μινιμαλισμού (St. Reich, T. Riley), νεορομαντισμού (S. Barber, K. Penderecki), ηλεκτρονικής μουσικής (K. Stockhausen: Telemusik) και φασματικής μουσικής (T. Murail). Παρουσιάζονται και άλλοι συνθέτες που ακολούθησαν ανεξάρτητες πορείες όπως οι H. W. Henze, H. Birtwistle, E. Carter, κ.α. Το μάθημα επίσης αναφέρεται και σε έργα ενδεικτικά της αλληλεπίδρασης της pop, rock, jazz και "λόγιας" μουσικής. Τέλος διδάσκονται τα διάφορα είδη μουσικής σημειογραφίας της σύγχρονης μουσικής.

Τα έργα που κυρίως εξετάζονται είναι: Le Marteau sans maître και Improvisation sur Mallarmé II του P. Boulez, Gruppen του K. Stockhausen και Sinfonia του L. Berio.

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Γενική Επισκόπηση Ιστορίας της Μουσικής I & II, Στοιχεία Οργανογνωσίας, Αρμονία I & II, Μουσικές Τεχνικές I

Διδάσκων: ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ: Εισαγωγή στη Σύνθεση (E00203) (EE)

Στο μάθημα αυτό αρχικά προσφέρεται μια όσο το δυνατόν πληρέστερη ιστορική παρουσίαση των μουσικών μορφών - ως βάση του μαθήματος χρησιμοποιούνται τα βιβλία Fundamentals of Musical Composition του A. Schoenberg και Form in Music του W. Berry. Το μάθημα αποσκοπεί στην πρακτική εφαρμογή των υπό συζήτηση μουσικών μορφών μέσω της σύνθεσης έργων -ασκήσεων. Στη συνέχεια ακολουθεί αφενός μεν εξειδίκευση ορισμένων βασικών μορφών και αφετέρου μια πιο ελεύθερη και προσωπική -εκ μέρους των φοιτητών- προσέγγιση της διαδικασίας της σύνθεσης.

Στο μάθημα αυτό διδάσκονται:

α) οι τρόποι ελέγχου των μουσικών παραμέτρων που συνίστανται: i) στην επιλογή τονικού υλικού, ii) στην οριζόντια και κάθετη διάταξη του τονικού υλικού (μελωδία, αρμονία), iii) στο θεωρητικό και πρακτικό προσδιορισμό της έννοιας του Χρόνου σε μικρό- και μακροσκοπικό επίπεδο (ρυθμός, χρονική δομή της σύνθεσης) και iv) στο ηχώχρωμα.

β) οι τρόποι λειτουργικής ενότητας και συνοχής όλων των μουσικών παραμέτρων - στόχος η συνειδητοποίηση εκ μέρους του φοιτητή της συνέχειας του μουσικού φαινομένου.

Προαπαιτούμενα μαθήματα: Στοιχεία Οργανογνωσίας, Αρμονία I & II, Στοιχεία Αντίστιξης

Διδάσκων: ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΦΟΥΓΚΑΣ (Ασκ.) (Y04000) (Y)

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται μέσα από ασκήσεις η φούγκα ως το κορυφαίο της εξέλιξης της οργανικής πολυφωνίας στην εποχή του Μπαρόκ (17ος/18ος αιώνας). Προσεγγίζεται η τεχνική των θεματικών απαντήσεων, η τονική απάντηση, η οργάνωση και ανάπτυξη των επιμέρους στοιχείων της δομής (ενότητες, επεισόδια, γέφυρες). Επίσης αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα της εποχής αυτής. Στο πρακτικό επίπεδο ασχολείται επίσης το μάθημα με τη γραφή μίας τρίφωνης οργανικής φουγκέτας.

Διδάσκων: ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ, επίκουρος καθηγητής Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (ΥΠ1000) (Υ)

Το μάθημα περιλαμβάνει εισαγωγή στα βασικά προβλήματα της μουσικής παιδαγωγικής, εξέταση επιλεγμένων ζητημάτων μουσικής ψυχολογίας σχετικών με την διδασκαλία της μουσικής, καθώς και εξέταση ζητημάτων διδακτικής της μουσικής.

Διδάσκουσα: ΕΛΕΝΗ ΛΑΠΙΔΑΚΗ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΟΥΣΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΕΣ1400) (ΕΕ)

Σ' αυτό το μάθημα θα εξεταστεί το πως αντιλαμβανόμαστε την μουσική δομή και τις μουσικές παραμέτρους και το γιατί αντιδρούμε συναισθηματικά στην μουσική.

Μεταξύ άλλων, σκοπός του μαθήματος είναι να διευκρινιστεί η ιστορική εξέλιξη στον κλάδο της μουσικής ψυχολογίας και να βοηθηθούν οι συμμετέχοντες να οργανώσουν τη σκέψη τους όσον αφορά το περιεχόμενο των διαφόρων τομέων της βιβλιογραφίας και της σχέσης τους με την μουσική διδασκαλία, μάθηση και εμπειρία.

Επίσης θα ανακεφαλαιωθούν τα σημαντικότερα συμπεράσματα της πιο πρόσφατης εμπειρικής έρευνας, ειδικά εκείνα που αναφέρονται στην μουσική εμπειρία.

Διδάσκουσα: ΕΛΕΝΗ ΛΑΠΙΔΑΚΗ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ: Μουσικές ταυτότητες (ΕΓ0102) (ΕΕ)

Η έννοια της ταυτότητας αποτελεί εδώ και πολύ καιρό αντικείμενο ενδιαφέροντος της ψυχολογικής έρευνας η οποία την έχει εξετάσει με διαφορετικούς τρόπους και μέσα από διαφορετικά θεωρητικά πλαίσια. Παρόλα αυτά, η έννοια των μουσικών ταυτοτήτων των ανθρώπων αποτελεί ένα σχετικά πρόσφατο αντικείμενο της μουσικοψυχολογικής έρευνας, το οποίο μας δίνει τη δυνατότητα να κατανοήσουμε φαινόμενα και εμπειρίες της μουσικής συμπεριφοράς των ανθρώπων «εκ των έσω», μελετώντας δηλαδή τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους σε σχέση με τη μουσική σήμερα. Στο μάθημα αυτό θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε σε μερικά βασικά ερωτήματα, όπως είναι: τι είναι οι μουσικές ταυτότητες, πώς δημιουργούνται και πώς αναπτύσσονται. Επίσης θα εξετάσουμε αυτές τις πλευρές των μουσικών ταυτοτήτων οι οποίες καθορίζονται κοινωνικά μέσα από συγκεκριμένους πολιτιστικούς ρόλους και μουσικές κατηγορίες. Άλλα θέματα που θα μας απασχολήσουν είναι: ο ρόλος του φύλου, τα χαρακτηριστικά της ταυτότητας των μουσικών, το σχολικό περιβάλλον, οι μουσικές ταυτότητες των εφήβων, η μουσική στην καθημερινότητα και άλλα.

Διδάσκουσα: ΕΛ. ΛΑΠΙΔΑΚΗ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ Ι (ΥΣ8001) (Υ)

Στοιχεία ταλαντώσεων και κυμάτων -Ηχητικά κύματα -Ανάκλαση -Διάθλαση -Περίθλαση ηχητικών κυμάτων.

Χαρακτηριστικά του ήχου -Ένταση -Στάθμη -Φάσμα του ήχου -Μονάδες μέτρησης.

Φυσικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά της μουσικής -Μουσικό διάστημα -Μουσικές κλίμακες. Φυσική των μουσικών οργάνων -Ηχητικοί σωλήνες και χορδές -Πνευστά και έγχορδα μουσικά όργανα.

Διδάσκων: Γ. ΠΑΠΑΔΕΛΗΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ II (ΥΣ8002) (Υ)

Ο ήχος και τα χαρακτηριστικά του (ταχύτητα, περίοδος, συχνότητα, μήκος κύματος) -Ηχητικές πηγές και ακουστικά πεδία -Ακουστική πίεση, στάθμη ακουστικής πίεσης, μονάδες dB -Σχέση στάθμης ακουστικής πίεσης και απόστασης από την πηγή.

Φυσιολογία της ακοής -Ψυχοακουστικά φαινόμενα (υποκειμενική αντίληψη της στάθμης του ήχου, ισοφωνικές καμπύλες, στάθμη ακουστότητας, υποκειμενική αντίληψη της συχνότητας, υποκειμενική αντίληψη του ηχοχρώματος, φαινόμενο της απόκρυψης) -Φίλτρα A, B, C, D. Ακουστική χώρων - ηχοαπορρόφηση, συντελεστές ηχοαπορρόφησης υλικών και επιφανειών -χρόνος αντήχησης.

Μικρόφωνα -χαρακτηριστικά μικροφώνων (ευαισθησία, απόκριση συχνότητας, κατευθυντικά χαρακτηριστικά).

Βοήθημα: Γ. Παπανικολάου, "Ηλεκτροακουστική"

Διδάσκοντες: Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών (θεωρία)

Γ. ΠΑΠΑΔΕΛΗΣ, λέκτορας Τμήματος (ασκήσεις)

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΥΣ9000) (Υ)

1. Εισαγωγή
2. Στούντιο ηχογραφήσεων
3. Μικρόφωνα εγγραφής
4. Συστήματα στερεοφωνίας
5. Συστήμα ακρόασης
6. Μίκτης ήχου
7. Συστήματα εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου
8. Συστήματα επεξεργασίας ήχου
9. Πολυκάναλα συστήματα
10. Πειραματικές ηχογραφήσεις

Διδάσκοντες: Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

Γ. ΠΑΠΑΔΕΛΗΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΕΙΔΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Εισαγωγή στην ψυχοακουστική και τη γνωστική ψυχολογία της μουσικής (ΕΣ1501) (ΕΕ)

Η Ψυχοακουστική και η Γνωστική Ψυχολογία της μουσικής είναι δύο σχετικά νέοι επιστημονικοί κλάδοι με αντικείμενο τη μελέτη της (ψυχολογικής)

αντίδρασης του ανθρώπου στα ηχητικά φαινόμενα και ειδικότερα στη μουσική. Το ενδιαφέρον της έρευνας στρέφεται, τόσο στη διερεύνηση χαρακτηριστικών φυσιολογικών/νοητικών διεργασιών που εντοπίζονται κατά την πρόσληψη και νοητική επεξεργασία των ηχητικών/μουσικών ερεθισμάτων, όσο και στον τρόπο με τον οποίο οι διεργασίες αυτές σχετίζονται με γενικότερες γνωστικές λειτουργίες (αντίληψη, μνήμη, προσοχή, σκέψη, γλώσσα).

Το συγκεκριμένο εξαμηνιαίο μάθημα περιλαμβάνει αρχικά μια εισαγωγική αναφορά σε βασικές έννοιες της Ψυχοακουστικής και της Γνωστικής Ψυχολογίας της Μουσικής. Παράλληλα επιχειρείται η οριοθέτηση των επιμέρους τομέων της έρευνας, μέσα από μια επισκόπηση βασικών θεωρητικών και πειραματικών ευρημάτων που οδήγησαν στη διαμόρφωση του σύγχρονου ερευνητικού πεδίου στους τομείς αυτούς. Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην περιγραφή της πειραματικής μεθοδολογίας που εφαρμόζεται, με ειδικότερες αναφορές σε θέματα πειραματικού σχεδιασμού, τεχνικών εκτέλεσης της πειραματικής διαδικασίας και ανάλυσης των πειραματικών δεδομένων.

Διδάσκων: Γ. ΠΑΠΑΔΕΛΗΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ/ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ: Το MIDI και ηλεκτρονική ενορχήστρωση στη μουσική παραγωγή (ΕΣ1606) (ΕΕ)

Η ραγδαία ανάπτυξη της μουσικής τεχνολογίας και ειδικότερα αυτής των ηλεκτρονικών μουσικών οργάνων, σε συνδυασμό με την καθιέρωση του ηλεκτρονικού υπολογιστή ως κεντρικής μονάδας ελέγχου και επεξεργασίας στην πολυκάναλη ηχογράφηση, έχουν αλλάξει δραστικά τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η μουσική παραγωγή. Η πρόκληση της τεχνολογίας με την οποία έρχεται αντιμέτωπος ο σύγχρονος μουσικός και ο παιδαγωγός της μουσικής, είναι πλέον μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα. Η ικανότητα να εκμεταλλεύεται κανείς τις δυνατότητες που παρέχουν τα σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας του μουσικού ήχου αποτελεί ένα απαραίτητο συμπλήρωμα των μουσικών του δεξιοτήτων.

Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη βασικής θεωρητικής γνώσης και πρακτικής δεξιότητας, η οποία αφορά τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιφερειακών του συστημάτων (ηλεκτρονικά μουσικά όργανα, μονάδες επεξεργασίας σήματος κ.λ.π.) και αντίστοιχου λογισμικού ηλεκτρονικής ενορχήστρωσης και πολυκάναλης επεξεργασίας στη διαδικασία της μουσικής παραγωγής. Για την παρακολούθηση του μαθήματος απαιτούνται βασικές γνώσεις χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Διδάσκων: Γ. ΠΑΠΑΔΕΛΗΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ/ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ: Εισαγωγή στην μουσική πληροφορική (ΕΣ1602) (ΕΕ)

Βασικές έννοιες της πληροφορικής και ειδικότερα της μουσικής πληροφορικής. Λογισμικό επεξεργασίας μουσικού κειμένου (αναλυτική παρουσίαση και χρήση των προγραμμάτων Finale ή Sibelius). Ψηφιακή αναπαράσταση του ηχητικού σήματος και εισαγωγή στην ψηφιακή σύνθεση και επεξεργασία του ήχου. Εισαγωγή στο πρωτόκολλο MIDI. Μουσική και διαδίκτυο. Εισαγωγή στη χρήση μουσικών εκπαιδευτικών πολυμέσων.

Διδάσκων: Β.-Α. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ/ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ: Γνωστικά και Υπολογιστικά Μοντέλα στη Μουσική (ΕΣ1604) (ΕΕ)

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις σύγχρονες θεωρίες και εφαρμογές του χώρου της υπολογιστικής μουσικολογίας. Ο κλάδος αυτός της μουσικολογίας επιδιώκει την συστηματική ανάλυση και περιγραφή μουσικών διεργασιών και φαινομένων μέσω της ανάπτυξης μουσικών υπολογιστικών προγραμμάτων.

Μοντέλα για την λειτουργία του ανθρώπινου νου, και ειδικότερα του μουσικού νου, καθώς και συστηματικές μουσικές θεωρίες, συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη τέτοιων προγραμμάτων. Στην πορεία του μαθήματος εξετάζονται μουσικά θέματα όπως: τεμαχισμός του ήχου σε διακριτά στοιχειώδη μέρη (π.χ. νότες, συγχορδίες κλπ.), διαχωρισμός φωνών, καθορισμός δεσπόζοντος παλμού και μετρικής δομής, αρμονική ανάλυση, προσδιορισμός τονικών κέντρων, μελωδική ανάλυση, εκφραστική απόδοση μουσικής παρτιτούρας, αλγοριθμική σύνθεση έργων σε συγκεκριμένο μουσικό ιδίωμα, κ.ά. Επισημαίνεται ότι το μάθημα έχει καθαρά εισαγωγικό χαρακτήρα και για την παρακολούθηση του δεν απαιτούνται ειδικές γνώσεις πληροφορικής και υπολογιστών.

Διδάσκων: ΒΑΣ.-ΑΙΜ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ/ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ: Ηλεκτρονική σύνθεση ήχου και μουσικής (ΕΣ1603) (ΕΕ)

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ένα νέο 'μουσικό όργανο' ικανό να παράγει μια πληθώρα ηχοχρωμάτων τα οποία προσεγγίζουν φυσικούς ήχους ή είναι εντελώς καινούρια. Το νέο 'μουσικό όργανο' αφ' ενός δίνει νέες διαστάσεις στην μουσική δημιουργία (από ηλεκτροακουστική και διαδραστική μουσική μέχρι ποικίλα σύγχρονα εμπορικά μουσικά ρεύματα που αξιοποιούν τον ηλεκτρονικό ήχο), αφ' ετέρου αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για την περαιτέρω μελέτη των ηχητικών φαινομένων. Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή σε μια σειρά από τεχνικές σύνθεσης ήχου καθώς και σε απλές μεθόδους επεξεργασίας φυσικών ή ηλεκτρονικών ήχων. Για την παρακολούθηση του μαθήματος απαιτούνται βασικές γνώσεις χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Διδάσκων: Β.-Α. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ/ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ: Εισαγωγή στη χρήση βασικών εφαρμογών της πληροφορικής και Η/Υ (ΕΣ1607) (ΕΕ)

Το μάθημα αυτό στοχεύει στην ανάπτυξη βασικής θεωρητικής γνώσης και πρακτικής δεξιότητας, η οποία αφορά τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, και περιφερειακών του συστημάτων.

Στις επιμέρους διδακτικές ενότητες περιλαμβάνονται:

- α) Εισαγωγικές έννοιες της Πληροφορικής.
- β) Εισαγωγή στο λειτουργικό σύστημα MS Windows.
- γ) Εφαρμογές γραφείου (λογισμικό επεξεργασίας κειμένου και παρουσιάσεων).
- δ) Εισαγωγή στα δίκτυα υπολογιστών και το διαδίκτυο
- ε) Θεματικοί κατάλογοι, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο.
- στ) Λογισμικό ηλεκτρονικής αλληλογραφίας & επικοινωνίας.
- ζ) Εισαγωγή σε εφαρμογές πολυμέσων

Διδάσκων: ΔΗΜ. ΑΔΑΜΟΣ, ΠΔ 407/80 Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ (ΥΓ1000) (Υ)

Διδάσκοντες: Μέλος ΔΕΠ Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής (χειμερινό εξάμηνο),

Μέλος ΔΕΠ Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών (εαρινό εξάμηνο)

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ (ΥΓ2000) (Υ)

Διδάσκουσα: Ζ. Μπαμπλέκου, επίκουρη καθηγήτρια Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΥΣ1001) (Υ)

Στο μάθημα αυτό σκιαγραφείται από τη μία πλευρά το ιστορικό, λειτουργικό και τεχνικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο κινείται η μουσική της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, και από την άλλη η Βυζαντινή Μουσικολογία ως επιστημονικός κλάδος. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην κατανόηση του τροπικού συστήματος της οκταηχίας -με τη χρήση πολλών μουσικών παραδειγμάτων-, αλλά και του τρόπου λειτουργίας της βυζαντινής σημειογραφίας σε σχέση με την ευρωπαϊκή. Από συγγενείς ή "βοηθητικούς" κλάδους όπως η Λειτουργική, η Υμνογραφία, η Ελληνική Παλαιογραφία δίνονται όσα στοιχεία είναι απαραίτητα για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εικόνας του ερευνητικού πεδίου της Βυζαντινής Μουσικολογίας.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από το διδάσκοντα στο μάθημα

Διδάσκων: ΕΥ. ΜΑΚΡΗΣ, ΠΔ407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (ΥΣ1000) (Υ)

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την ιστορική διάσταση του αντικειμένου. Εξετάζεται η διαμόρφωση και αποκρυστάλλωση του βυζαντινού λειτουργικού τύπου και των βασικών μορφών της ελληνικής υμνογραφίας, η εμφάνιση και τα εξελικτικά στάδια της νευματικής σημειογραφίας (I'-IΘ' αιώνας), οι περίοδοι άνθησης της μελοποιίας, ενώ γίνεται αναφορά και στα θεωρητικά συγγράμματα της εκκλησιαστικής μουσικής. Παράλληλα προσεγγίζεται ο τρόπος δόμησης των μελωδιών και η εξέλιξη του ρεπερτορίου στην πορεία του χρόνου, από το Βυζάντιο στην Τουρκοκρατία και τους νεώτερους χρόνους.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από το διδάσκοντα στο μάθημα

Διδάσκων: ΕΥ. ΜΑΚΡΗΣ, ΠΔ407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ (ΥΧ0600) (ΥΕ)

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η εξέλιξη της σημειογραφίας της βυζαντινής μουσικής από την εμφάνισή της προς τα τέλη της πρώτης χιλιετηρίδας και μέχρι την εφεύρεση του μουσικού τύπου το 1820. Τα επιμέρους θέματα είναι τα εξής:

1. Τα χειρόγραφα της βυζαντινής μουσικής: τυπολογία, καταλογογράφηση
2. Τα κύρια βοηθήματα

3. Στοιχεία παλαιογραφίας της ελληνικής γλώσσας
4. Η εκφωνητική σημειογραφία
5. Αρχέγονες παλαιοβυζαντινές σημειογραφίες
6. Παλαιοβυζαντινές σημειογραφίες (αθωνική/Chartres και αγιοπολίτικη/Coislin)
7. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην κατανόηση της λογικής της μεσοβυζαντινής σημειογραφίας (πρώιμη, όψιμη, εξηγητική) και της οκταηχίας κατά τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Συζητούνται τα ερμηνευτικά μοντέλα των Ελλήνων ερευνητών και της σχολής των Monumenta Musicae Byzantinae της Κοπεγχάγης όπως και οι αναθεωρήσεις του προβληματισμού των παλαιών σημειογραφιών κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα.
8. Νεοβυζαντινή σημειογραφία: Τα επιτεύγματα της Μεταρρύθμισης του 1814. Τάσεις εξέλιξης της βυζαντινής παρασημαντικής κατά τον 20ο αιώνα. Κάθε μάθημα συνοδεύεται από ασκήσεις ανάγνωσης ή και μεταγραφής αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων. Προβλέπονται επίσης επισκέψεις συλλογών χειρόγραφου υλικού.

Βασική προϋπόθεση για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι καλές γνώσεις της μεταρρυθμισμένης βυζαντινής σημειογραφίας.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από τη διδάσκουσα στο μάθημα

Διδάσκουσα: Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Κορυφαίοι μελωργοί της μεταβυζαντινής περιόδου (ΕΣ0910) (ΕΕ)

Το γενικότερο αντικείμενο αυτού του μαθήματος είναι η επιβίωση και εξέλιξη του βυζαντινού μουσικού πολιτισμού κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας και η μεταλαμπάδευσή του ως τις μέρες μας.

Συγκεκριμένα εξετάζεται η βιογραφία και εργογραφία λαμπρών συνθετών της μεταβυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής, όπως του Χρυσάφη του Νέου, του Γερμανού Νέων Πατρών, του Μπαλασίου Ιερέως, του Πέτρου Μπερεκέτη, του Πέτρου Πελοποννησίου, του Ιακώβου Πρωτοψάλτου και του Πέτρου Βυζαντίου.

Έμφαση δίνεται στην ανάλυση αντιπροσωπευτικών τους έργων, ξεκινώντας από τις εξηγήσεις του Γρηγορίου του Πρωτοψάλτου και του Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος στη νέα σημειογραφία και αντιπαραβάλλοντάς τις με τη μεσοβυζαντινή γραφή. Με αφετηρία τις έννοιες κλειδιά ήχος, θέσις, παραλλαγή, μετροφωνία και μέλος, επιχειρείται η μορφολογική και μετασημασιολογική ανάλυση των επιλεγμένων έργων στα πιο ευρέα πλαίσια μιας υφολογίας των διάφορων γενών και ειδών της βυζαντινής και μεταβυζαντινής μελοποιίας.

Βασική προϋπόθεση για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι η επιτυχής ολοκλήρωση των μαθημάτων Βυζαντινή μουσική Ι και ΙΙ (Ασκήσεις) και Παλαιογραφία βυζαντινής μουσικής.

Βοήθημα: Θα ανακοινωθεί από τη διδάσκουσα στο μάθημα

Διδάσκουσα: Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ Ι (Ασκ.) (Υ05001) (Υ)

Ιστορική αναφορά στην εξέλιξη της αρμονίας. Εισαγωγή στην έννοια της μουσικής μορφής και των στοιχείων της (μοτίβο, φράση, περίοδος) μέσω τεχνικών ανάλυσης.

Άσκηση στην αρμονική και μορφολογική ανάλυση σύντομων έργων.

Διδάσκων: ΚΩΝ. ΣΙΕΜΠΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ II (Ασκ.) (Υ05002) (Υ)

Διδασκαλία και ανάλυση διαφόρων μορφών. Εξάσκηση στην αρμονική και μορφολογική ανάλυση εκτενών έργων και έργων του 20ου αιώνα.

Διδάσκων: ΚΩΝ. ΣΙΕΜΠΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΧΟΡΩΔΙΑ (με γνώσεις ρεπερτορίου) I, II (Ασκ.) (Υ08001, 2) (Υ)

Ιστορία της τεχνικής διεύθυνσεως χορωδίας (σύντομη επισκόπηση). -Ασκήσεις στην τεχνική διεύθυνσεως χορωδίας. -Είδη και τρόπος συγκρότησης χορωδιών. -Φωνητική τεχνική (ανατομία, τεχνική αναπνοής, τοποθέτηση φωνής και ενεργοποίηση ηχείων του σώματος, άρθρωση). -Χορωδιακή άρθρωση και χορωδιακός ήχος με ασκήσεις χορωδιακής πρακτικής. -Ασκήσεις στην ανάγνωση και παίξιμο παρτιτούρας (στο πιάνο) σε σύγχρονα και παλαιά κλειδιά. -Ασκήσεις μεταφοράς, καταμερισμού προσοχής και τρόπων εκμάθησης χορωδιακών έργων. -Τεχνική πρόβας. -Χορωδιακή φιλολογία (βιβλιογραφίες, χορωδιακές εκδόσεις, ρεπερτόριο, ακρόαση χορωδιακών έργων διαφόρων εποχών και υφών). -Πρακτική εξάσκηση στη διεύθυνση χορωδιακών έργων διαφόρων εποχών. (Περιεχόμενο του μαθήματος και για τα τέσσερα εξάμηνα.)

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: Ι. ΑΔΑΜΙΔΗΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό το I, εαρινό το II

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΚΑΙ ΧΟΡΩΔΙΑ (με γνώσεις ρεπερτορίου) III, IV (Ασκ.) (Υ08003, 4) (Υ)

Ιστορία της τεχνικής διεύθυνσεως χορωδίας (σύντομη επισκόπηση). -Ασκήσεις στην τεχνική διεύθυνσεως χορωδίας. -Είδη και τρόπος συγκρότησης χορωδιών. -Φωνητική τεχνική (ανατομία, τεχνική αναπνοής, τοποθέτηση φωνής και ενεργοποίηση ηχείων του σώματος, άρθρωση). -Χορωδιακή άρθρωση και χορωδιακός ήχος με ασκήσεις χορωδιακής πρακτικής. -Ασκήσεις στην ανάγνωση και παίξιμο παρτιτούρας (στο πιάνο) σε σύγχρονα και παλαιά κλειδιά. -Ασκήσεις μεταφοράς, καταμερισμού προσοχής και τρόπων εκμάθησης χορωδιακών έργων. -Τεχνική πρόβας. -Χορωδιακή φιλολογία (βιβλιογραφίες, χορωδιακές εκδόσεις, ρεπερτόριο, ακρόαση χορωδιακών έργων διαφόρων εποχών και υφών). -Πρακτική εξάσκηση στη διεύθυνση χορωδιακών έργων διαφόρων εποχών. (Περιεχόμενο του μαθήματος και για τα τέσσερα εξάμηνα.)

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από την διδάσκουσα στο μάθημα.

Διδάσκων: ΤΡ. ΚΑΛΟΚΥΡΗ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό το III, εαρινό το IV

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΚΟΗΣ ΚΑΙ ΣΟΛΦΕΖ I, II, III, IV (Ασκ.) (Υ01001, 2, 3, 4) (Υ)

Το μάθημα αυτό διδάσκεται κατά τη διάρκεια τεσσάρων εξαμήνων και έχει σκοπό να βελτιώσει τις ικανότητες των φοιτητών στη μουσική ανάγνωση, ακρόαση και γραφή, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες παραμέτρους της έντεχνης μουσικής όπως αυτές παρουσιάστηκαν στις διάφορες ιστορικές περιόδους.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων εξετάζονται με την μορφή άσκησης:

- α) Οι μουσικές κλίμακες και οι τρόποι χρησιμοποίησής τους μέσα από έργα φωνητικής μουσικής από το Μεσαίωνα έως και τη σύγχρονη μουσική έκφραση.
- β) Ο ρυθμός στη μουσική από τα απλούστερα έως τα πολυπλοκότερα σχήματά του.
- γ) Μουσικά κλειδιά - Ασκήσεις διάσπασης προσοχής σε περισσότερα από δύο επίπεδα.
- δ) Δυνατότητες ακρόασης κάθετων συνηρήσεων, όπως αρμονικά διαστήματα (απλά και σύνθετα), τρίφωνες και τετράφωνες συγχορδίες (σε ευθεία κατάσταση και σε αναστροφές).
- ε) Δυνατότητες αναγνώρισης και καταγραφής αρμονικών συνδέσεων απλών και μετατροπικών με στόχο τη μουσική υπαγόρευση τετράφωνου Choral στο τελευταίο εξάμηνο
- στ) Ασκήσεις βελτίωσης μουσικής μνήμης
- ζ) Μουσική υπαγόρευση μονόφωνη, δίφωνη και τρίφωνη με σταδιακά αυξανόμενη δυσκολία, σε διάφορες κλίμακες διατονικές ή μη. (Περιεχόμενο του μαθήματος και για τα τέσσερα εξάμηνα.)
- Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από την διδάσκουσα στο μάθημα.
- Διδάσκουσα: Ε. ΔΑΜΙΑΝΟΥ, ΠΔ 407/80
- Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3
- Εξάμηνο: χειμερινό το I και III, εαρινό το II και IV

ΠΙΑΝΟ (αρμονία, συνοδεία) I (Ασκ.) (Υ06001) (Υ)

Για φοιτητές με λίγες γνώσεις στο πιάνο, ή και τελείως αρχάριους. Προϋπόθεση η καλή γνώση της αρμονίας. Στο εξάμηνο αυτό θα συνδυαστεί η εκμάθηση των θέσεων των συγχορδιών και με τα δύο χέρια στο πιάνο, με την απ' ευθείας λύση στο πιάνο θεμάτων αρμονίας (μπάσα -μελωδίες), τόσο με απλές συγχορδίες, όσο και με εύκολο τύπο συνοδείας, με προπαρασκευή και prima vista.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Δ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΠΙΑΝΟ (αρμονία, συνοδεία) II (Ασκ.) (Υ06002) (Υ)

Είναι η συνέχεια του 1ου εξαμήνου, με δυσκολότερα θέματα και με περισσότερη ύλη τύπων συνοδείας τραγουδιού, τόσο και με τα δύο χέρια, όσο και μόνο με το αριστερό. Πρώτη επαφή με εύκολα τραγούδια, με προπαρασκευή και prima vista.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Δ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΠΙΑΝΟ (αρμονία, συνοδεία) III (Ασκ.) (Υ06003) (Υ)

Για φοιτητές με γνώσεις τουλάχιστον προχωρημένης Κατωτέρας του πιάνου. Ο τρόπος συνοδείας τόσο γραπτώς όσο και prima vista. στο πιάνο βασίζεται στο στυλ συνοδείας των Lieder του F. Schubert, τα οποία χρησιμοποιούνται και ως θέματα. Προϋπόθεση η άριστη γνώση της Αρμονίας.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Δ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

PIANO (αρμονία, συνοδεία) IV (Ασκ.) (Υ06004) (Υ)

Συνέχεια του III σε δυσκολότερο επίπεδο και αποκλειστικά με *prima vista*. Η ιδιαίτερη προσοχή στην έκφραση, στην σωστή επιλογή του τύπου συνοδείας και στην πλούσια αρμονία είναι τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας στο τελευταίο αυτό εξάμηνο του μαθήματος.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Δ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

PIANO (αρμονία, συνοδεία) I (Ασκ.) (Υ06001) (Υ)

Το αντικείμενο διδασκαλίας επικεντρώνεται στα εξής δύο στοιχεία: α) εναρμόνιση σε κλειστή θέση στο πιάνο απλών -κατά κανόνα διατονικών -μελωδιών, β) εκτέλεση ασκήσεων με συγχορδικές συνδέσεις, βάσει σημειογραφίας βαθμίδων και εφαρμογή απλών συνοδευτικών σχημάτων στις παραπάνω ασκήσεις. Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές με λίγες γνώσεις στο πιάνο και ικανοποιητικές γνώσεις Αρμονίας.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Γ. ΘΕΜΕΛΗΣ, ΠΔ 407/80 Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

PIANO (αρμονία, συνοδεία) II (Ασκ.) (Υ06002) (Υ)

Αποτελεί συνέχεια του επιπέδου I, με υψηλότερες απαιτήσεις κυρίως στον αρμονικό τομέα.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Γ. ΘΕΜΕΛΗΣ, ΠΔ 407/80 Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

PIANO (αρμονία, συνοδεία) III (Ασκ.) (Υ06003) (Υ)

Στο επίπεδο αυτό η εξάσκηση εναρμόνισης καθώς και η εφαρμογή συνοδείας, πραγματοποιούνται κυρίως επάνω σε *Lieder* γνωστών Γερμανών συνθετών. Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές με γνώσεις Μέσης στο πιάνο και πολύ ικανοποιητικές γνώσεις Αρμονίας.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Γ. ΘΕΜΕΛΗΣ, ΠΔ 407/80 Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο εαρινό

ΠΙΑΝΟ (αρμονία, συνοδεία) IV (Ασκ.) (Υ06004) (Υ)

Αποτελεί συνέχεια του επιπέδου III, με απαιτήσεις ιδιαίτερα αυξημένες στον αρμονικό τομέα. Εφαρμόζονται συνοδευτικά σχήματα και στο αριστερό χέρι, ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην εκτέλεση *prima vista*.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Γ. ΘΕΜΕΛΗΣ, ΠΔ 407/80 Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΑΡΜΟΝΙΑ I (Ασκ.) (Υ02001) (Υ)

Εισαγωγή στην ιστορία εξέλιξης της αρμονίας. Ασκήσεις στην τροπική αρμονία, στο ενάριθμο και ανάριθμο μπάσο, καθώς και εναρμόνιση μελωδιών - αρμονικό ιδίωμα περιόδου μπαρόκ, ασκήσεις στην αρμονική επεξεργασία χορικών κατά τα πρότυπα του J. S. Bach. Ασκήσεις στην κλασική αρμονία, γνώση της βασικής σημειογραφίας της λειτουργικής αρμονίας, ανάλυση παραδειγμάτων από έργα της περιόδου 1600-1820.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Α. ΜΠΑΛΤΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ν. ΣΟΛΩΜΟΝΙΔΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΑΡΜΟΝΙΑ II (Ασκ.) (Υ02002) (Υ)

Ασκήσεις σε μελωδικό χρωματισμό με χρήση ξένων χρωματικών φθόγγων, χρωματικές και αλλοιωμένες συγχορδίες, διατονική, χρωματική και εναρμόνιση μετατροπία, ασκήσεις σε αλυσίδες και σε ισοκράτη. Ανάλυση παραδειγμάτων από ρομαντικά και νεότερα έργα.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Α. ΜΠΑΛΤΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π Τμήματος

Ν. ΣΟΛΩΜΟΝΙΔΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΑΡΜΟΝΙΑ I (Ασκ.) (Υ02001) (Υ)

Ιστορική εξέλιξη της Αρμονίας από την τροπική Αρμονία του 16ου αιώνα μέχρι την τονική Αρμονία της εποχής μπαρόκ. Ανάλυση των ιδιωμάτων της κάθε εξελικτικής περιόδου μέσα από αντιπροσωπευτικά έργα. Εξοικείωση με το σύστημα της λειτουργικής σημειογραφίας. Ασκήσεις σε ενάριθμο και ανάριθμο μπάσο, εναρμόνιση μελωδιών, αρμονική επεξεργασία χορικών κατά τα πρότυπα του J.S. Bach.

Βοήθημα: Σημειώσεις και ασκήσεις θα δίνονται από τό διδάσκοντα

Διδάσκων: Κ. ΤΣΟΥΓΚΡΑΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΑΡΜΟΝΙΑ ΙΙ (Ασκ.) (Υ02002) (Υ)

Ιστορική εξέλιξη της Αρμονίας από την εποχή του κλασικισμού μέχρι την εποχή του ύστερου ρομαντισμού. Ανάλυση του μετατροπικού φαινομένου, των χρωματικών και αλλοιωμένων συγχορδιών, των ξένων φθόγγων, του ισοκράτη και των αρμονικών αλυσίδων μέσα από αποσπάσματα έργων της κλασικής και ρομαντικής περιόδου. Ασκήσεις ανάρθρου μπάσσο και μελωδιών πάνω στα προαναφερθέντα ζητήματα.

Βοήθημα: Σημειώσεις και ασκήσεις θα δίνονται από το διδάσκοντα

Διδάσκων: Κ. ΤΣΟΥΓΚΡΑΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: εαρινό

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ Ι (Ασκ.) (Υ07001) (Υ)

Στοιχεία θεωρίας και σημειογραφίας του νέου συστήματος των τριών Διδασκάλων. Πρακτικές ασκήσεις, ασκήσεις ανάγνωσης, παραλλαγή - μέλος σε εκκλησιαστικά και δημοτικά μέλη που ανήκουν στο διατονικό γένος.

Βοήθημα: Θα δοθεί από το διδάσκοντα

Διδάσκων: Α. ΠΑΠΑΖΑΡΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΙΙ (Ασκ.) (Υ07002) (Υ)

Στοιχεία θεωρίας και σημειογραφίας του νέου συστήματος των τριών Διδασκάλων. Πρακτικές ασκήσεις, ασκήσεις ανάγνωσης, παραλλαγή - μέλος σε εκκλησιαστικά και δημοτικά μέλη που ανήκουν στο χρωματικό και εναρμόνιο γένος.

Βοήθημα: Θα δοθεί από το διδάσκοντα

Διδάσκων: Α. ΠΑΠΑΖΑΡΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΤΙΣΤΙΞΗΣ (Ασκ.) (Υ03000) (Υ)

Στο μάθημα γίνεται η προσέγγιση των βασικών αρχών της φωνητικής πολυφωνίας του 16ου αιώνα. Ειδικά εξετάζονται με μορφή ασκήσεων όλες οι αντιστιχτικές τεχνικές της περιόδου αυτής -κυρίως μεταξύ δύο φωνών -καθώς επίσης και μορφές που παράλληλα αναπτύχθηκαν, με αποκορύφωμα τη γραφή δίφωνης και τρίφωνης παλεστρινικής φούγκας.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκοντες: Π. ΑΔΑΜ, ΠΔ 407/80 (χειμερινό και εαρινό)

Β. ΚΙΤΣΟΣ, ΠΔ 407/80 (χειμερινό)

Ε. ΚΙΚΟΥ, ΠΔ 407/80 (χειμερινό)

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΦΟΥΓΚΑΣ (Ασκ.) (Υ04000) (Υ)

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται μέσα από ασκήσεις η φούγκα ως το κορύφωμα της εξέλιξης της οργανικής πολυφωνίας στην εποχή του Μπαρόκ (17ος/18ος αιώνας). Προσεγγίζεται η τεχνική των θεματικών απαντήσεων, η τονική απάντηση, η οργάνωση και ανάπτυξη των επιμέρους στοιχείων της δομής (ενότητες, επεισόδια, γέφυρες). Επίσης αναλύονται αντιπροσωπευτικά έργα της εποχής αυτής. Στο πρακτικό επίπεδο ασχολείται επίσης το μάθημα με τη γραφή μίας τρίφωνης οργανικής φουγκέτας.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκοντες: Π. ΑΔΑΜ, ΠΔ 407/80 (χειμερινό και εαρινό)

Β. ΚΙΤΣΟΣ, ΠΔ 407/80 (εαρινό)

Ε. ΚΙΚΟΥ, ΠΔ 407/80 (εαρινό)

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΚΙΘΑΡΑ (αρμονία, συνοδεία) I (Ασκ.) (Ε00301) (ΕΕ)

Η κιθάρα σαν όργανο συνοδείας τραγουδιού. -Τεχνική προετοιμασίας δεξιού-αριστερού χεριού. -Εισαγωγή στο barre. -Βασικά συνοδευτικά σχήματα συνοδείας τραγουδιού. -Οι πιο συνηθισμένοι (ευκολόπαιχτοι) τύποι συγχορδίων. -Απλή πτώση και συνοδεία τραγουδιού (μορφή Α) στις τονικότητες Ντο μείζ. και Σολ μείζ.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: Σ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΚΙΘΑΡΑ (αρμονία, συνοδεία) II (Ασκ.) (Ε00302) (ΕΕ)

Απλή πτώση στις ευκολόπαιχτες για την κιθάρα τονικότητες (Ρε μείζ., Λα μείζ., Μι μείζ., Φα μείζ., λα ελ., ρε ελ., μι ελ.) και συνοδεία τραγουδιού σε αυτές τις τονικότητες. -Το τραγούδι της μορφής Α-Β και Α-Β-Α. -Δυνατότητες σχηματισμού διαφροετικών τρόπων συνοδείας τραγουδιού. -Αρμονικές ασκήσεις πάνω στη σύνδεση κύριων συγχορδίων σε ευθεία κατάσταση και αναστροφή, στον μείζονα και ελάσσονα τρόπο.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: Σ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΚΙΘΑΡΑ (αρμονία, συνοδεία) III (Ασκ.) (Ε00303) (ΕΕ)

Δευτερεύουσες συγχορδίες (αρμονικές ασκήσεις) και συνοδεία τραγουδιού με χρησιμοποίηση δευτερευουσών συγχορδίων (S6 και Tr). -Η V7 και οι αναστροφές της (αρμονικές ασκήσεις). -Η Δεσπόζουσα της δεσποζούσης στη συνοδεία τραγουδιού. -Μορφές ανεπτυγμένων πτώσεων. -Εισαγωγή στο ενάρθρο μπάσο.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: Σ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΚΙΘΑΡΑ (αρμονία, συνοδεία) IV (Ασκ.) (Ε00304) (ΕΕ)

Ενάρθμο μπάσο. -Χορικά. -Η εισαγωγή στο τραγούδι. -Συνοδεία τραγουδιού πάνω σε τραγούδια κλασικών και ρομαντικών συνθετών -Σύγκριση με το πρωτότυπο.

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από τον διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκουσα: Σ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΙΞΗΣ: Basso continuo (Ε00102) (ΕΕ)

Το μάθημα κινείται σε καθαρά πρακτικό επίπεδο. Εκτός από εξάσκηση σε στερεότυπα μοντέλα της εποχής Baroque, έμφαση θα δοθεί στις δυνατότητες ανάπτυξης και διανθισμού των συγχορδιών ανάλογα με τον τύπο και το χαρακτήρα ενός έργου ή μέρους, καθώς και στην αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικά με τη σημειογραφία. Οι ασκήσεις θα περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο αποσπάσματα ή αυτοτελή έργα της εποχής.

Προαπαιτούμενο μάθημα: Πιάνο (αρμονία –συνοδεία) IV, με βαθμό τουλάχιστον 7 (επτά) (δεν ισχύει για τους φοιτητές της κατεύθυνσης σύνθεσης).

Επιπλέον: εξέταση prima vista σε ενάρθμο μπάσο μεσαιάς δυσκολίας

Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 8

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από το διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: Γ. ΘΕΜΕΛΗΣ, ΕΕΔΙΠ Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΙΞΗΣ: Η αρμονία της jazz (Ε00100) (ΕΕ)

Το μάθημα αυτό γίνεται με βάση την λειτουργική αρμονία της τζαζ (Funktionsharmonik) και το σύστημα της επικρατούσας «θεωρίας συγχορδιών–κλιμάκων». Συγκεκριμένα συζητούνται: αρμονικές ποιότητες (ομάδες), τονικό υλικό (διατονικές και άλλες κλίμακες) της τζαζ και οι αντίστοιχες εφαρμογές, διάφορα άλλα ιδιωματικά αρμονικά φαινόμενα και δίδονται ασκήσεις ανάλυσης και σύνθεσης με παραδείγματα σε συγκεκριμένα κομμάτια (standards) και τζαζ φόρμες (blues, rhythm changes κ.λ.π.). Το μάθημα περιλαμβάνει εκτέλεση των θεμάτων στο πιάνο (keyboard harmony) και ακρόαση ηχητικών παραδειγμάτων.

Διδάσκων: ΜΗΝΑΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ, ΠΔ 407/80

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

Το παραπάνω μάθημα έχουν δικαίωμα να το προδηλώσουν οι φοιτητές που βρίσκεται στο Στ' εξάμηνο και πάνω και έχουν εξετασθεί επιτυχώς στα μαθήματα Αρμονία I & II και Στοιχεία Αντίστιξης.

ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ –ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: Βασικά στοιχεία διεύθυνσης ορχηστρικών συνόλων (ΕΣ1302) (ΕΕ)

1. Η στάση του κορμιού κατά τη διεύθυνση ορχήστρας
2. Κινήσεις ρυθμοδότησης διάφορων μέτρων
3. Η προετοιμαστική κίνηση, κλείσιμο κορόνας κ.λπ.
4. Ανεξαρτησία και τεχνική των χεριών
5. Τρόποι μελέτης και απομνημόνευσης της παρτιτούρας
6. Τρόποι οργάνωσης της ορχηστρικής πρόβας
7. Διεύθυνση συμφωνικής μουσικής και μουσικής με φωνές (όπερα)
8. Ανάγνωση παρτιτούρας, στο πιάνο, αποσπασμάτων ορχηστρικών έργων
9. Πρακτική εφαρμογή με δύο πιάνο (παίξιμο στο πιάνο από σπουδαστές οι οποίοι συμμετέχουν στο μάθημα)

Προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του μαθήματος: γνώση οργανολογίας (εκτάσεις, τεχνικές, όργανα μεταφοράς κ.λπ.), γνώση όλων των κλειδιών ντο, καλή γνώση πιάνου (επίπεδου ανώτερης σχολής), επιτυχής ολοκλήρωση των μαθημάτων “Στοιχεία οργανογνωσίας (με γνώση και ανάγνωση παρτιτούρας)”, “Καλλιέργεια Ακοής και Σολφέζ I, II, III, IV”. Οι φοιτητές για να γίνουν δεκτοί στο μάθημα εξετάζονται στην εκτέλεση στο πιάνο ενός γρήγορου μέρους σονάτας Μπετόβεν (για σπουδαστές που γνωρίζουν έγχορδο όργανο απαιτείται η εκτέλεση ενός μέρους παρτίτας (σουίτας) Μπαχ και στο πιάνο εκτέλεση ενός γρήγορου μέρους σονάτας Μότσαρτ ή Χάυντν, για σπουδαστές πνευστών οργάνων απαιτείται η εκτέλεση στο πιάνο ενός γρήγορου μέρους σονάτας Μότσαρτ ή Χάυντν. Το άλλο έργο (για το κύριο όργανο που γνωρίζει ο υποψήφιος) θα οριστεί κατά περίπτωση.

Εξέταση:

1. Βαθμός απόδοσης σπουδαστή κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (παίξιμο στο πιάνο κ.λπ.)
2. Εκτέλεση στο πιάνο, εκ πρώτης όψεως, απλού αποσπάσματος παρτιτούρας ορχηστρικού έργου
3. Διεύθυνση ενός ή περισσότερων έργων τα οποία θα καθοριστούν προ των εξετάσεων του εξαμήνου

Αριθμός σπουδαστών: το περισσότερο έως 10

Βοήθημα: Το αναγκαίο υλικό για τις ασκήσεις θα δοθεί από το διδάσκοντα στο μάθημα.

Διδάσκων: ΆΛΚ. ΜΠΑΛΤΑΣ, ΕΕΔΙΠ Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό και εαρινό

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Προσεγγίσεις στην παιδαγωγική του μουσικού αυτοσχεδιασμού (ΕΠ0201) (ΕΕ)

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι η εξερεύνηση της έννοιας του αυτοσχεδιασμού και της παιδαγωγικής λειτουργίας του. Θα μας απασχολήσουν όψεις του αυτοσχεδιασμού όπως αυτές εκφράζονται στο κίνημα του ελεύθερου αυτοσχεδιασμού, στη μουσική του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, καθώς και σε διαφορετικές εξωευρωπαϊκές παραδόσεις. Στη συνέχεια θα εξετάσουμε την έννοια και τη λειτουργία του αυτοσχεδιασμού στα πλαίσια του κινήματος της δημιουργικής μουσικής παιδαγωγικής, καθώς και σε σύγχρονες μουσικοπαιδαγωγικές ερευνητικές εργασίες.

Το μάθημα αυτό συνδέεται άμεσα με το μάθημα “Διδακτική της μουσικής: Εργαστήριο παιδαγωγικής του αυτοσχεδιασμού”. Συνιστάται στους φοιτητές να δηλώσουν και τα δύο μαθήματα.

Διδάσκων: ΠΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Εργαστήριο παιδαγωγικής του αυτοσχεδιασμού (ΕΠ0202) (ΕΕ)

Στόχος του εργαστηρίου αυτού είναι η εξοικείωση με την αυτοσχεδιαστική πράξη, η καλλιέργεια ενός αυτοσχεδιαστικού “ήθους” και μιας ζωντανής προσέγγισης της μουσικής δημιουργίας η οποία θα μπορεί να λειτουργήσει στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πράξης.

Οι φοιτητές που θα δηλώσουν το μάθημα παρακαλούνται να φέρουν το(τα) όργανο(α) που παίζουν.

Το μάθημα αυτό συνδέεται άμεσα με το μάθημα “Διδακτικής της μουσικής: Προσεγγίσεις στην παιδαγωγική του μουσικού αυτοσχεδιασμού”. Συνιστάται στους φοιτητές να δηλώσουν και τα δύο μαθήματα.

Διδάσκων: ΠΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, λέκτορας Τμήματος

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό

ΑΓΓΛΙΚΑ I, II, III, IV (ΥΓ3101, 2, 3, 4) (Υ)

Διδάσκων: Κ. ΠΥΡΖΑΣ, Ε.Ε.ΔΙ.Π

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό το I, III, εαρινό το II, IV

ΓΑΛΛΙΚΑ I, II, III, IV (ΥΓ3201, 2, 3, 4) (Υ)

Διδάσκουσα: Ε. ΜΙΑΟΥΛΗ-ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ, Ε.Ε.ΔΙ.Π

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό το I, III, εαρινό το II, IV

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ I, II, III, IV (ΥΓ3301, 2, 3, 4) (Υ)

Διδάσκουσα: Α. ΕΜΠΕΟΓΛΟΥ-ΒΟΣΚΙΔΟΥ, Ε.Ε.ΔΙ.Π

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό το I, III, εαρινό το II, IV

ΙΤΑΛΙΚΑ I, II, III, IV (ΥΓ3401, 2, 3, 4) (Υ)

Διδάσκουσα: Ε.ΑΓΓΟΥΡΙΔΟΥ-ΣΤΡΙΝΤΖΗ, Ε.Ε.ΔΙ.Π

Ώρες διδασκαλίας: 3 Διδακτικές μονάδες: 3

Εξάμηνο: χειμερινό το I, III, εαρινό το II, IV